

EWA KOŁODZIEJEK * DANUTA KRZYŻYK
ALDONA SKUDRZYK * BARBARA SOBCZAK

MAŁY SŁOWNIK

NOWE REGUŁY PISOWNI 2026

Ewa Kołodziejek | Danuta Krzyżyk
Aldona Skudrzyk | Barbara Sobczak

MAŁY SŁOWNIK ORTOGRAFICZNY

NOWE REGUŁY PISOWNI 2026

Polska Akademia Nauk
Warszawa 2025

Rada
Języka Polskiego

Rada Języka Polskiego przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk
ul. Nowy Świat 72, 00-330 Warszawa
tel. (22) 65-72-889
rjp@pan.pl

Opracowanie haseł:

Ewa Kołodziejek
Danuta Krzyżyk
Aldona Skudrzyk
Barbara Sobczak

Redakcja językowa i korekta:

Natalia Józwiak

Recenzentka:

dr hab. Marzena Marczevska, prof. UJK

Projekt okładki:

Weronika Siupka

Koordynatorka produkcji:

Karolina Trusz

Biuro Upowszechniania Nauki i Wydawnictw, Dział Wydawnictw

Opracowanie graficzne:

Andrzej Figatowski

Biuro Upowszechniania Nauki i Wydawnictw, Dział Wydawnictw

ISBN 978-83-68418-24-8

Wydawca: Polska Akademia Nauk

© Copyright by Polska Akademia Nauk, 2025

Publikacja dostępna na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa
– Użycie niekomercyjne 4.0 Międzynarodowa (CC BY-NC 4.0)

Spis treści

Skróty zastosowane w słowniku	4
Od Autorek.....	5
Zmiany zasad pisowni polskiej obowiązujące od 1 stycznia 2026 roku	7
Wielkie i małe litery	7
Pisownia łączna i rozdzielna	9
Słownik ortograficzny.....	11
A.....	11
B.....	14
C.....	19
Ć.....	22
D.....	22
E.....	24
F.....	25
G.....	26
H.....	29
I.....	31
J.....	32
K.....	34
L.....	42
Ł.....	43
M.....	44
N.....	49
O.....	67
P.....	69
Q.....	87
R.....	88
S.....	91
Ś.....	96
T.....	97
U.....	99
V.....	100
W.....	100
Y.....	104
Z.....	105
Ż.....	107

Skróty zastosowane w słowniku

<i>a.</i>	– albo
<i>astr.</i>	– astronomiczny
<i>biol.</i>	– biologiczny
<i>chem.</i>	– chemiczny
<i>ekon.</i>	– ekonomiczny
<i>fiz.</i>	– fizyczny
<i>fot.</i>	– fotograficzny
<i>fraz.</i>	– frazeologiczny
<i>inform.</i>	– informatyczny
<i>iron.</i>	– ironicznie
<i>jęz.</i>	– językoznawczy
<i>lekc.</i>	– lekceważąco
<i>lit.</i>	– literacki
<i>mat.</i>	– matematyczny
<i>obraż.</i>	– obraźliwie
<i>oryg.</i>	– oryginalnie
<i>pot.</i>	– potocznie
<i>praw.</i>	– prawniczy
<i>psych.</i>	– psychologiczny
<i>reg.</i>	– regionalny
<i>socjol.</i>	– socjologiczny
<i>techn.</i>	– techniczny
<i>właśc.</i>	– właściwie
<i>żart.</i>	– żartobliwie

Od Autorek

Od 1 stycznia 2026 roku wejdzie w życie 11 zmian dotyczących łącznej i rozdzielnej pisowni wyrazów oraz stosowania wielkiej litery, sformułowanych przez Radę Języka Polskiego na mocy Ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim. Zmiany te są efektem prowadzonych przez Radę Języka Polskiego obserwacji zwyczaju językowego Polaków i badań współczesnych tekstów pisanych.

Dokonane zmiany nie są rewolucyjne, lecz stanowią naturalny etap w rozwoju norm językowych. Ich celem jest uproszczenie i ujednolicenie reguł ortograficznych w obrębie zasady konwencjonalnej, opartej na społecznej umowie. Nie naruszają one tożsamości polszczyzny ani w jej rozwoju historycznym, ani w związkach morfologicznych, lecz wynikają z potrzeby dostosowania pisowni do uzusu językowego, który zmienia się wraz z ewolucją kultury, technologii i sposobów komunikacji. Nowe reguły redukują niejednoznaczności, eliminują trudne do uzasadnienia wyjątki, porządkują zasady, które sprawiały trudności w nauczaniu i codziennej praktyce językowej. Pokazują też, że język żyje i zmienia się razem z nami.

Niniejszy słownik ma pomóc użytkownikom w opanowaniu nowych reguł, dlatego zawiera przede wszystkim słownictwo ilustrujące wprowadzone zmiany. W odniesieniu do nowej reguły w zakresie pisowni partykuły *nie* z przymiotnikami i przysłówkami podajemy potencjalne, choć nie zawsze rozpowszechnione formy stopnia wyższego i najwyższego. Uwzględniamy też tylko formy stopnia najwyższego, w których częśćka *naj-* występuje po *nie*. Ponadto obok haseł obrazujących nową zasadę łącznej pisowni *nie* z przymiotnikami i przysłówkami w stopniu wyższym i najwyższym podane są przykłady pisowni rozłącznej tych części mowy w sytuacji, gdy sygnalizowane jest jednocześnie zaprzeczenie i przeciwstawienie, np. *nie czarne, ale białe*, albo gdy wyrażany jest stan pośredni między dwiema cechami, np. *nie młody, ale nie stary*. W słowniku umieszczono też hasła ilustrujące bezwyjątkową łączną pisownię *nie* z imiesłowami przymiotnikowymi. Zapis zamieszczonych

w słowniku nazw geograficznych jest zgodny z obowiązującymi regułami ortograficznymi. Podkreślamy to, gdyż zdarzają się opracowania specjalistyczne, których autorzy proponują inne rozstrzygnięcia. W artykułach hasłowych obrazujących pisownię nazw własnych wszystkie warianty pisowni zostały zaznaczone wytłuszczoną czcionką.

Hasła ułożone są alfabetycznie. Właściwą część słownika poprzedza wykaz zmienionych zasad pisowni polskiej. Mamy nadzieję, że słownik ułatwi Czytelniczkom i Czytelnikom przejście trudnego okresu zmiany przyzwyczajęń i że będzie pomocą w świadomym i swobodnym posługiwaniu się językiem ojczystym w nowej, bardziej przejrzystej ortograficznie rzeczywistości.

Zmiany zasad pisowni polskiej obowiązujące od 1 stycznia 2026 roku

WIELKIE I MAŁE LITERY

1. W zakresie użycia wielkich liter w nazwach własnych:

- a) w nazwach komet wprowadzenie zapisu wszystkich członów **wielką literą**, np.

Kometa Halleya, Kometa Enckego;

- b) w nazwach obiektów przestrzeni publicznej wprowadzenie pisowni **wielką literą** stojącego na początku wyrazu *aleja, brama, bulwar, osiedle, plac, park, kopiec, kościół, klasztor, pałac, willa, zamek, most, molo, pomnik, cmentarz* (przy utrzymaniu pisowni małą literą wyrazu *ulica*), np.

*ulica Józefa Piłsudskiego, Aleja Róż, Brama Warszawska,
Plac Zbawiciela, Park Kościuszki, Kopiec Wandy, Kościół
Mariacki, Pałac Staszica, Zamek Książ, Most Poniatowskiego,
Pomnik Ofiar Getta, Cmentarz Rakowicki;*

- c) wprowadzenie pisowni **wielką literą** wszystkich członów (oprócz przyimków i spójników oraz wyrażen typu *imienia*) w wielowyrazowych nazwach lokali usługowych i gastronomicznych oraz instytucji kultury, np.

*Karczma Słupska, Kawiarnia Literacka, Księgarnia Naukowa,
Kino Charlie, Apteka pod Orłem, Bar Flisak, Hotel pod Różą,
Hotel Campanile, Restauracja pod Żaglami, Winiarnia Bachus,
Zajazd u Kmicica, Pierogarnia Krakowiacy, Pizzeria Napoli,
Trattoria Santa Lucia, Restauracja Veganic, Teatr Rozmaitości,
Teatr Wielki;*

UWAGA! Jeśli wyrazy *bar, apteka, hotel* uznaje się za określenia rodzajowe, można je zapisywać małą literą, np. *bar Flisak, apteka Pod Orłem*.

- d) wprowadzenie pisowni **wielką literą** wszystkich członów (oprócz przymi-
ków i spójników oraz wyrazów typu *imienia*) w nazwach orderów, medali,
odznaczeń, nagród i tytułów honorowych, np.

*Nagroda im. Jana Karłowicza i Poli Nireńskiej,
Nagroda Nobla, Nagroda Pulitzera, Nagroda Templetona,
Nagroda Kioto, Literacka Nagroda Europy Środkowej
Angelus, Nagroda Artystyczna Miasta Lublin, Nagroda
Literacka Gdynia, Śląska Nagroda Jakości, Nagroda
Rektora za Wybitne Osiągnięcia Naukowe, Nagroda
Newsweeka im. Teresy Toruńskiej, Nagroda Wielkiego
Kalibru, Mistrz Mowy Polskiej, Ambasador Polszczyzny,
Honorowy Obywatel Miasta Krakowa.*

UWAGA! Jeśli wyrazy typu: *medal, nagroda, odznaka* uznaje się
za określenia rodzajowe, które poprzedzają nazwę własną, można
je zapisywać małą literą, np. *nagroda Polskie Noble, medal Za Zasługi
dla Pożarnictwa.*

2. Wprowadzenie pisowni **wielką literą** nazw mieszkańców miast i ich dzielnic,
osiedli i wsi, np.

*Warszawianin, Zgierzanin, Ochocianka, Mokotowianin,
Nowohucianin, Chocholowianin.*

Dopuszczenie alternatywnego zapisu (małą lub wielką literą) nieoficjalnych
nazw etnicznych, takich jak *kitajec* lub *Kitajec*, *jugol* lub *Jugol*, *angol* lub
Angol, *żabojad* lub *Żabojad*, *szkop* lub *Szkop*, *makaroniarz* lub *Makaroniarz*.

3. Wprowadzenie pisowni **wielką literą** nie tylko nazw firm, marek i modeli
wyrobów przemysłowych, lecz także pojedynczych egzemplarzy tych wyrobów
(*samochód marki Ford* i *pod oknem zaparkował czerwony Ford*).
4. Ujednolicenie zapisu (**małą literą**) przymiotników tworzonych od nazw oso-
bowych, bez względu na to, czy ich interpretacja jest dzierżawcza (odpowia-
dając na pytanie *czyj?*), czy też jakościowa (odpowiadając na pytanie *jaki?*), np.

*dramat szekspirowski, epoka zygmuntońska,
koncert chopinowski, koncepcja kartezjańska,
filozofia sokratejska, dialogi platońskie, wiersz miłoszowski.*

Przymiotniki tworzone od imion (rzadziej od nazwisk) zakończone na *-owy*, *-in* (*-yn*), *-ów* będą mogły być zapisywane **małą** lub **wielką literą**, np. *jackowe dzieci* lub *Jackowe dzieci*, *poezja miłoszowa* lub *poezja Miłoszowa*, *zosina lalka* lub *Zosina lalka*, *jacków dom* lub *Jacków dom*.

PISOWNIA ŁĄCZNA I ROZDZIELNA

1. Wprowadzenie **rozdzielnej** pisowni cząstek *-bym*, *-byś*, *-by*, *-byśmy*, *-byście* ze spójnikami, np. *Zastanawiam się, czy by nie pojechać w góry*.
2. Ustanowienie pisowni **łącznej** *nie-* z imiesłowami odmiennymi (bez względu na interpretację znaczeniową: czasownikową lub przymiotnikową), tj. zniesienie wyjątku zezwalającego na „świadomą pisownię rozdzielną”.
3. Wprowadzenie **łącznej** pisowni członu *pół-* w wyrażeniach określających jedno pojęcie, np.

półzartem, półserio;
półzabawa, półnauka;
półspal, półczuwał,

oraz pisowni z łącznikiem w połączeniu typu: *pół-Polka, pół-Francuzka* (odniesionym do osoby będącej w połowie Polką, w połowie Francuzką).

4. Wprowadzenie jednolitej **łącznej** pisowni cząstek *niby-*, *quasi-* z wyrazami zapisywanymi **małą literą**, np.

nibyartysta, nibygotyk, nibyludowy, nibyorientalny,
nibyromantycznie; nibyblona, nibyjagoda, nibykłos, nibyliść,
nibynóżki, nibytorebka;
quasiopiekun, quasinauka, quasipostępowy, quasiromantycznie,

przy zachowaniu pisowni z łącznikiem przed wyrazami zapisywanymi **wielką literą**, np.

niby-Polak, quasi-Anglia.

5. Wprowadzenie **łącznej** pisowni *nie-* z przymiotnikami i przysłówkami odprzymiotnikowymi bez względu na kategorię stopnia, a więc także w stopniu wyższym i najwyższym, np.

*nieadekwatny, nieautorski, niebanalny, nieczęsty, nieżyciowy;
niemiły, niemilszy, nienajmilszy;
nieadekwatnie, niebanalnie, nieczęsto, nieżyciowo;
nielepiej, nieprędzej, nienajlepiej, nienajstaranniej.*

6. W zakresie pisowni prefiksów:

- a) uzupełnienie reguły ogólnej: w języku polskim przedrostki – rodzime i obce – pisze się **łącznie** z wyrazami zapisywanymi małą literą. Jeśli wyraz zaczyna się od wielkiej litery, możliwa jest pisownia z łącznikiem lub rozdzielna, np.

super-Europejczyk a. super Europejczyk.

- b) dopuszczenie **rozdzielnej** pisowni z wyrazami zapisywanymi małą literą częstek takich jak *super-*, *ekstra-*, *eko-*, *wege-*, *mini-*, *maksi-*, *midi-*, *mega-*, *makro-*, które mogą występować również jako samodzielne wyrazy, np.

*miniwieża lub mini wieża, bo jest możliwe: wieża (w rozmiarze) mini;
superpomysł lub super pomysł, bo jest możliwe: pomysł super;
ekstrazarobki lub ekstra zarobki, bo jest możliwe: zarobki ekstra;
ekożywność lub eko żywność, bo jest możliwe: żywność eko.*

7. Dopuszczenie w parach wyrazów równorzędnych, podobnie lub identycznie brzmiących, występujących zwykle razem, trzech wersji pisowni:

– z łącznikiem, np. *tuż-tuż; trzask-prask; bij-zabij;*
– z przecinkiem, np. *tuż, tuż; trzask, prask; bij, zabij;*
– rozdzielnie, np. *tuż tuż; trzask prask; bij zabij.*

Słownik ortograficzny

A

Abramowianin, Abramowianka; Abramowianie (mieszkańcy dzielnicy Abramów)

Achilles

achillesowa: pięta achillesowa a. pięta Achillesowa, a. pięta Achillesa
(*fraz.* słaby punkt)

achillesowy a. Achillesowy (np. czyn = czyn Achillesa)

Adam (postać biblijna)

adamowa a. Adamowa wina (*fraz.* grzech pierworodny)

adamowy a. Adamowy (np. zeszyt = zeszyt Adama)

adamowy a. Adamowy strój (*fraz.* nagość)

Adelaide a. wyspa Adelaide; Wyspa Adelajdy, Wyspy Królowej Adelajdy

adidas (każde buty sportowe; nosić adidasy)

Adidas (marka obuwnicza i firma, buty tej marki; nosić Adidasy)

Adriatyk a. morze Adriatyk, a. Morze Adriatyckie

Afrykanin a. Afrykańczyk, Afrykanka; Afrykanie a. Afrykańczycy
(mieszkańcy kontynentu Afryka)

afrykanka (gatunek papugi)

Airbus (marka samolotów i firma, samolot tej marki; latać Airbusem)

Akaba a. zatoka Akaba

Akcjum a. przylądek Akcjum

Alaska a. półwysep Alaska

Albańczyk, Albanka; Albańczycy (obywatele państwa Albania)

albo by

ale by

aleja (np. aleja brukowana, główna, szeroka, w parku, zabytkowa),
ale w nazwach własnych:

Aleja Generała Władysława Andersa a. Aleja gen. Władysława Andersa, a. Al. Generała Władysława Andersa, a. Al. gen. Władysława Andersa

Aleja Najświętszej Maryi Panny a. Al. Najświętszej Maryi Panny

Aleja Niepodległości a. Al. Niepodległości

Aleja Obrońców Warszawy a. Al. Obrońców Warszawy

Aleja Prymasa Tysiąclecia a. **Al. Prymasa Tysiąclecia**

Aleja Róż a. **Al. Róż**

Aleja Solidarności a. **Al. Solidarności**

Aleja Sybiraków a. **Al. Sybiraków**

Aleja Tysiąclecia a. **Al. Tysiąclecia**

Aleja Włókniarzy a. **Al. Włókniarzy**

Aleja Wojciecha Korfanteo a. **Al. Wojciecha Korfanteo**

Aleja Wojska Polskiego a. **Al. Wojska Polskiego**

Aleje Jerozolimskie a. **Al. Jerozolimskie**

Aleje Ujazdowskie a. **Al. Ujazdowskie**

ależ by

Alfa Romeo (marka samochodów, samochód tej marki; jeździć Alfą Romeo)

Algierczyk, Algierka; Algierczycy (obywatele państwa Algieria i mieszkańcy miasta Algier)

Altacet (maść; posmarować kolano Altacetem)

Altaj a. **góry Altaj**; Altaj Gobijski, Altaj Kruszcowy, Altaj Mongolski

amerykaniec a. **Amerykaniec** (*lekc.* a. *iron.* o Amerykaninie)

Amerykanin, Amerykanka; Amerykanie (mieszkańcy kontynentów

Ameryka Północna i Południowa, obywatele państwa Stany Zjednoczone Ameryki)

amerykanka (rodzaj fotela lub sofy)

Amiranty a. **wyspy Amiranty**

Andaman a. **wyspy Andaman**; Andaman Mały, Andaman Środkowy

Andorczyk, Andorka; Andorczycy (obywatele państwa Andora i mieszkańcy miasta Andora)

Andrychowianin, Andrychowianka; Andrychowianie (mieszkańcy miasta Andrychów)

Andrzej

andrzejki (zabawa)

andrzejkowy (np. wieczór)

andrzejowy a. **Andrzejowy** (np. rower = rower Andrzeja)

Andy a. **góry Andy**; Andy Boliwijskie, Andy Ekwadorskie

angielka (bułka; szkłanka; piec; rasa konia; sposób kopnięcia piłki)

anglik (rasa konia)

Anglik, Angielka; Anglicy (obywatele państwa Wielka Brytania)

angol a. **Angol** (*lekc.* a. *obraż.* o Angliku)

Anjou a. **wyspy Anjou**, a. **wyspy Anżu**

Antopolanin, Antopolanka; Antopolanie (mieszkańcy wsi, kolonii Antopol)

AntyAtlas a. **góry AntyAtlas**

Antyle a. **wyspy Antyle**; Małe Antyle, Wielkie Antyle

Apap (lek; zażyć Apap)

Apenin Abruzijski a. **góry Apenin Abruzijski**; Apenin Kalabryjski, Apenin Liguryjski

Apeniny Południowe a. **góry Apeniny Południowe**; Apeniny Północne, Apeniny Środkowe

Appalachy a. **góry Appalachy**

Apple (firma informatyczna, produkty tej firmy; kupić Apple'a)

apteka (np. apteka całodobowa, osiedlowa, przyszpitalna),
ale w nazwach własnych:

Apteka Centrum Leków a. **apteka Centrum Leków**

Apteka Dbam o Zdrowie a. **apteka Dbam o Zdrowie**

Apteka Feniks a. **apteka Feniks**

Apteka Kolejowa a. **apteka Kolejowa**

Apteka pod Orlem a. **apteka Pod Orlem**

Apteka Zdrowie i Uroda a. **apteka Zdrowie i Uroda**

Apteka Życzliwa a. **apteka Życzliwa**

Aral-kum a. **pustynia Aral-kum**

Aran a. **wyspy Aran**

archikatedra (np. archikatedra barokowa, lubelska, zabytkowa),
ale w nazwach własnych:

Archikatedra Chrystusa Króla

Archikatedra Świętego Jana Chrzciciela i Świętego

Jana Ewangelisty a. **Archikatedra św. Jana Chrzciciela**

i św. Jana Ewangelisty

arcybazylika (np. arcybazylika bogato zdobiona, laterańska, monumentalna),
ale w nazwach własnych:

Arcybazylika Najświętszego Zbawiciela, Świętego Jana

Chrzciciela i Świętego Jana Ewangelisty na Lateranie

a. **Arcybazylika Najświętszego Zbawiciela, św. Jana**

Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty na Lateranie

arcybiskup

arcyciekawy

arcyklamstwo

arcyłgarz

arcy-Polak, arcy-Polka; arcy-Polacy

Ardeny a. **góry Ardeny**

Argentyńczyk, Argentynka; Argentyńczycy (obywatele państwa Argentyna)

Arlamowianin, Arlamowianka; Arlamowianie (mieszkańcy osady Arłamów)

Arystoteles

arystotelesowski

arystotelesowy a. **Arystotelesowy** (np. obraz świata = obraz świata

Arystotelesa)

Asus (firma technologiczna i marka sprzętów elektronicznych, produkt tej marki; pracować na Asusie)

Asturyjczyk, Asturyjka; Asturyjczycy (mieszkańcy regionu Asturia i historycznej krainy Asturia)

Asyżanin, Asyżanka; Asyżanie (mieszkańcy miasta Asyż)

Atakama a. **pustynia Atakama**

Ateńczyk, Atenka; Ateńczycy (mieszkańcy miasta Ateny)

Athabaska a. **przełęcz Athabaska**

Atlas a. **góry Atlas**; Atlas Wysoki, Atlas Telski, Atlas Saharyjski

Auckland a. **przesmyk Auckland**

Audi (marka samochodów, samochód tej marki; kupić Audi)

Augiasz (postać mitologiczna)

augiaszowa a. **Augiaszowa stajnia** (*fraz.* wielki nieporządek)

Augustowianin, Augustowianka; Augustowianie (mieszkańcy miasta Augustów)

Australijczyk, Australijka; Australijczycy (mieszkańcy kontynentu Australia)

Austriak, Austriaczka; Austriacy (obywatele państwa Austria)

Azjata, Azjatka; Azjaci (mieszkańcy kontynentu Azja)

Azory a. **wyspy Azory**

aż by

B

Babimościanin, Babimościanka; Babimościanie (mieszkańcy miasta Babimost)

Bach: Jan Sebastian Bach

bachowski

Bachórzanin, Bachórzanka; Bachórzanie (mieszkańcy wsi Bachórz)

Bachtin: Michał a. Michaił Bachtin

bachtinowski

Bachus (postać mitologiczna)

bachusowy a. **Bachusowy** (np. wieniec = wieniec Bachusa)

bachusowy a. **Bachusowy sługa** (*fraz.* człowiek nadużywający alkoholu)

Badeńczyk, Badenka; Badeńczycy (mieszkańcy krainy Badenia)

Bagdadczyk, Bagdadka; Bagdadczycy (mieszkańcy miasta Bagdad)

Bahamy a. wyspy **Bahamy**

Bajdarskie Wrota a. przełęcz **Bajdarskie Wrota**

Bajkał a. jezioro **Bajkał**

baju baju a. **baju-baju**, a. **baju**, **baju**

Bakijczyk, **Bakijka**; **Bakijczycy** (mieszkańcy miasta Baku)

Balaton a. jezioro **Balaton**; Mały **Balaton**, Wzgórza **Balatońskie**

Baleary a. wyspy **Baleary**

Bali a. wyspa **Bali**

balijczyk (*pot.* kot balijski)

Balijczyk, **Balijka**; **Balijczycy** (mieszkańcy wyspy **Bali**)

Bałtyk a. morze **Bałtyk**, a. **Morze Bałtyckie**

Bałucianin, **Bałucianka**; **Bałucianie** (mieszkańcy dzielnicy Bałuty)

Bangka a. wyspy **Bangka**

bar (np. bar osiedlowy, studencki, ulubiony),

ale w nazwach własnych:

Bar mleczny Pierożek a. **bar mleczny Pierożek**

Bar Piw-Paw a. **bar Piw-Paw**

Bar Prosto z Beczki a. **bar Prosto z Beczki**

Bar Staromiejski a. **bar Staromiejski**

Bar Turysta a. **bar Turysta**

Bar u Miśka a. **bar U Miśka**

Bar Worek Kości a. **bar Worek Kości**

Bar Znajomi Znajomych a. **bar Znajomi Znajomych**

Barcelończyk, **Barcelonka**; **Barcelończycy** (mieszkańcy miasta Barcelona)

Barłożanin, **Barłożanka**; **Barłożanie** (mieszkańcy wsi, osady, kolonii Barłogi)

basen (np. basen Morza Bałtyckiego, basen Scotia),

ale:

Basen Bornholmski

Basen Grenlandzki

Basen Labradorzki

Basen Panamski

Basen Paryski

Basen Południowo-Zachodni

Basen Przylądkowy

Basen Zachodnioaustralijski

Zachodni Basen Scotia

Bask, **Baskijka**; **Baskowie** (mieszkańcy regionu Baskonia i historycznej krainy Baskonia)

baskijka (beret)

Batożanin, **Batożanka**; **Batożanie** (mieszkańcy przysiółka Batogi)

Bawarczyk, Bawarka; Bawarczycy (mieszkańcy kraju związkowego Bawaria)
bawarka (napój)

bazylika (np. bazylika barokowa, jasnogórska, prymasowska; bazylika mniejsza, bazylika patriarchalna, bazylika większa),
ale w nazwach własnych:

Bazylika Grobu Świętego

Bazylika Katedralna Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny

Bazylika Kolegiacka Grobu Bożego

Bazylika Mariacka

Bazylika Matki Boskiej Królowej Pokoju

Bazylika Matki Bożej z Góry Karmel

Bazylika Najświętszej Marii Panny i Świętego Bartłomieja

a. **Bazylika Najświętszej Marii Panny i św. Bartłomieja**

Bazylika Najświętszej Marii Panny od Aniołów

Bazylika Świętego Piotra a. Bazylika św. Piotra

**Bazylika Świętego Wawrzyńca za Murami a. Bazylika
św. Wawrzyńca za Murami**

Belg, Belgijka; Belgowie (obywatele państwa Belgia)

belgijka (taniec)

Beldany a. jezioro Beldany

Belt a. cieśnina Belt; Mały Belt, Wielki Belt, Belt Langelandzki, Belt Samsø

Bentley (marka samochodów, samochód tej marki; kupić Bentleya)

berlinka (pojazd konny; barka)

Berlińczyk, Berlinianka; Berlińczycy (mieszkańcy miasta Berlin)

bermudy (rodzaj spodni)

Bermudy a. wyspy Bermudy

Berneńczyk, Bernenka; Berneńczycy (mieszkańcy kantonu Berno i miasta Berno)

Białorusin, Białorusinka; Białorusini (obywatele państwa Białoruś)

Białostoczanin, Białostoczanka; Białostoczanie (mieszkańcy Białostockiego i miasta Białystok)

bij zabij a. bij-zabij, a. bij, zabij

bikini (kobięcy strój plażowy)

Bikini a. wyspy Bikini

bim bam bom a. bim-bam-bom, a. bim, bam, bom

Biseptol (lek; zażyć Biseptol)

bistro (np. bistro niewielkie, modne, przytulne),
ale w nazwach własnych:

Bistro Coolturka a. bistro Coolturka

Bistro Jak w Domku a. bistro Jak w Domku

Bistro na Placu a. bistro Na Placu

Bistro przy Peronie a. bistro Przy Peronie

Bistro Pyszna Micha a. bistro Pyszna Micha

Bistro Szybki Kęs a. bistro Szybki Kęs

Bistro u Dziewczyn a. bistro U Dziewczyn

Bistro Zielnik a. bistro Zielnik

bla bla bla a. bla-bla-bla, a. bla, bla, bla

Bled a. jezioro Bled

blonia (np. błonia nadodrzańskie, rozległe, zielone),

ale w nazwach własnych:

Bielskie Błonia

Błonia

Błonia Mogiłskie

Błonia Wilanowskie

Jasne Błonia

bo by

Borneo a. wyspa Borneo

Bornholm a. wyspa Bornholm; Rynna Bornholmska, Głębia Bornholmska

Bosfor a. cieśnina Bosfor

bostonka (choroba)

Bostończyk, Bostonka; Bostończycy (mieszkańcy miasta Boston)

Brabanczyk, Brabantka; Brabantczycy (mieszkańcy krainy Brabancja)

brama (np. brama kamienicy, miejska, średniowieczna),

ale w nazwach własnych:

Brama Damasceńska

Brama Dawida

Brama do Miasta Zmarłych (kaplica cmentarna w Krakowie)

Brama Floriańska

Brama Matki Bożej Zwycięskiej

Brama Skajska

Brama Syjońska

Brama Świętego Szczepana a. Brama św. Szczepana

Brama Złota

Ostra Brama

Brasilijszczyk, Brasilijka; Brasilijszczycy (mieszkańcy miasta Brasília)

Bratysławianin, Bratysławianka; Bratysławianie (mieszkańcy miasta Bratysława)

Brazylijszczyk, Brazylijska; Brazylijszczycy (obywatele państwa Brazylia)

Brecht: Bertolt Brecht

brechtowski

Brenner a. przełęcz Brenner

bretończyk (rasa psa)

Bretończyk, Bretonka; Bretończycy (mieszkańcy regionu Bretania)

Brochowianin, Brochowianka; Brochowianie (mieszkańcy Osiedla Brochów)

Bronowiczanie, Bronowiczanka; Bronowiczanie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi Bronowice)

Brukselczyk, Brukselka; Brukselczycy (mieszkańcy miasta Bruksela)

brukselka (warzywo)

bruzda (np. bruzda lodowcowa),

ale w nazwach własnych:

Bruzda Hronu

Bruzda Zbąszyńska

Brzezinianin, Brzezinianka; Brzezinianie (mieszkańcy miasta, wsi Brzeziny)

buff (sportowa chusta do biegania, jazdy na nartach, rowerze; nosić buff)

Buff (marka odzieżowa, wielofunkcyjne chusty kominowe tej marki; kupić Buff, nosić Buff)

Bugatti (marka samochodów, samochód tej marki; jeździć Bugatti)

Bukowo a. jezioro Bukowo

bulwar (np. bulwar nadbrzeżny, nad rzeką, w mieście),

ale w nazwach własnych:

Bulwar Czarnej Przemszy

**Bulwar Księdza Aleksandra Zienkiewicza a. Bulwar
ks. Aleksandra Zienkiewicza**

Bulwar Nadmorski im. Feliksa Nowowiejskiego

Bulwar Nadwarciański

Bulwar Piastowski

Bulwar Saint-Germain

Bulwar Xawerego Dunikowskiego

Bulwar Zachodzącego Słońca

Bulwar Zygmunta II Augusta

Bulwary Dietla

Bulwary im. Marszałka Józefa Piłsudskiego

Bulwary Juliusza Słowackiego

Bulwary Marszałków

Bulwary Wiślane

Bułgar, Bułgarka; Bułgarzy (obywatele państwa Bułgaria)

bum cyk cyk a. bum-cyk-cyk, a. bum, cyk, cyk

Buszczanin, Buszczanka; Buszczanie (mieszkańcy miasta Busko-Zdrój)

Bydgoszczanin, Bydgoszczanka; Bydgoszczanie (mieszkańcy Bydgoskiego i miasta Bydgoszcz)

byleby

Byron: George Gordon Byron

byronowski

Bysowianin, Bysowianka; Bysowianie (mieszkańcy kolonii Bysów)

Bystra a. góra Bystra

Bystra a. potok Bystra; Jaskinia Bystrej, Dolina Bystrej, Wywierzysko Bystrej

Bytomianin, Bytomianka; Bytomianie (mieszkańcy miasta Bytom a. Bytom Odrzański)

C

Cadillac (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Cadillaciem)

Camel (marka papierosów, papieros tej marki; palić Camele)

Canon (firma technologiczna, produkt tej firmy; robić zdjęcia Canonem)

Capri a. wyspa Capri

Carmen (marka papierosów, papieros tej marki; palić Carmeny)

Cejlon a. wyspa Cejlon

Cejlończyk, Cejlonka; Cejlończycy (mieszkańcy wyspy Cejlon)

Ceklarzanin, Ceklarzanka; Ceklarzanie (mieszkańcy przysiółka Ceklarze)

Celebes a. morze Celebes

Celebes a. wyspa Celebes

cerkiew (np. cerkiew drewniana, prawosławna, unicka, zdesakralizowana),
ale w nazwach własnych:

**Cerkiew konkatedralna Świętego Jana Teologa a. Cerkiew
konkatedralna św. Jana Teologa**

Cerkiew Opieki Matki Bożej i Poczajowskiej Ikony Matki Bożej

Cerkiew Przemienienia Pańskiego

**Cerkiew Przeniesienia Relikwii Świętego Mikołaja z Miry
Licyjskiej do Bari a. Cerkiew Przeniesienia Relikwii
św. Mikołaja z Miry Licyjskiej do Bari**

**Cerkiew pw. Świętego Ducha a. Cerkiew pw. św. Ducha,
a. Cerkiew pod wezwaniem Świętego Ducha, a. Cerkiew
pod wezwaniem św. Ducha**

**Cerkiew Ścięcia Głowy Świętego Jana Chrzciciela a. Cerkiew
Ścięcia Głowy św. Jana Chrzciciela**

**Cerkiew Świętych Cyryla i Metodego a. Cerkiew św. św. Cyryla
i Metodego**

Cerkiew Świętych Niewiast Niosących Wonności

Cerkiew Tichwińskiej Ikony Matki Bożej

Cerkiew Zaśnięcia Matki Bożej

cha cha a. **cha-cha**, a. **cha, cha**; **ha ha** a. **ha-ha**, a. **ha, ha**

Chalkidiki a. **półwysep Chalkidiki**, a. **Półwysep Chalcydycki**

Chanel: Coco Chanel

chanelowski

Changaj a. **góry Changaj**, a. **Góry Changajskie**

Charga a. **oaza Charga**

Chebzanin, Chebzianka; Chebzianie (mieszkańcy dzielnicy Chebzie)

Chelmiec a. **góra Chelmiec**

Chevrolet (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Chevroletem)

chi chi a. **chi-chi**, a. **chi, chi**

chińczyk (gra)

Chińczyk, Chinka; Chińczycy (obywatele państwa Chiny)

Chios a. **wyspa Chios**

chlast prast a. **chlast-prast**, a. **chlast, prast**

Chochołowianin, Chochołowianka; Chochołowianie (mieszkańcy wsi Chochółów)

Chopin: Fryderyk Chopin a. Szopen

chopinowski a. **szopenowski**

Chorwat, Chorwatka; Chorwaci (obywatele państwa Chorwacja)

Chrysler (marka samochodów, samochód tej marki; kupić Chryslera)

Chrystus

chrystusowy a. **Chrystusowy** (np. uczeń = uczeń Chrystusa)

chrystusowy a. **Chrystusowy wiek** (*fraz.* 33 rok życia)

chybil trafil a. **chybil-trafil**, a. **chybil, trafil**

Chylonianin, Chylonianka; Chylonianie (mieszkańcy dzielnicy Chylonia)

ciach mach a. **ciach-mach**, a. **ciach, mach**

Ciechanowianin, Ciechanowianka; Ciechanowianie (mieszkańcy miasta Ciechanów)

cieśnina (np. cieśnina morska, wąska; **cieśnina Bosfor, cieśnina Luzon, cieśnina Otranto**),

ale:

Cieśnina Cooka

Cieśnina Drake’a

Cieśnina Florydzka

Cieśnina Gibraltarska

Cieśnina Hudsona

Cieśnina Kennedy’ego

Cieśnina Królowej Charlotty

Cieśnina Magellana

Cieśnina McClintocka

Cieśnina Melville’a

Cisowianka (marka wody butelkowanej, produkt tej marki; pić Cisowiankę)

cmentarz (np. cmentarz katolicki, wileński, wojskowy, zabytkowy),

ale w nazwach własnych:

Cmentarz Boża Męka a. Cmentarz przy Bożej Męce

Cmentarz Centralny

Cmentarz Elsnerów

Cmentarz Komunalny nr 2 im. Ofiar II Wojny Światowej

Cmentarz Łyczakowski

Cmentarz na Rossie

Cmentarz Orląt Lwowskich

Cmentarz Poległych

Cmentarz Powązkowski

Cmentarz Rakowicki

Cmentarz Starofarny

Cmentarz Świętej Rodziny a. Cmentarz św. Rodziny

Cmentarz Żołnierzy Włoskich

Coca-Cola (marka i producent napojów bezalkoholowych, napój tej marki;

pić Coca-Colę)

Conrad: Józef a. Joseph Conrad

conradowski a. konradowski

curaçao a. curacao (likier pomarańczowy)

Curaçao a. wyspy Curaçao

Cuszima a. wyspy Cuszima

Cyceron a. Cycero

cyceronowski a. cyceroński, a. cyceroniański

Cykarzewianin, Cykarzewianka; Cykarzewianie (mieszkańcy osady
Cykarzew)

Cyklady a. wyspy Cyklady

Cypryjczyk, Cypryjka; Cypryjczycy (obywatele państwa Cypr)

Czad a. jezioro Czad

Czad a. pustynia Czad

Czantoria a. góra Czantoria; Wielka Czantoria, Mała Czantoria

Czarnogórzanin, Czarnogórzanka; Czarnogórzanie (obywatele państwa
Czarnogóra)

Czarnowodzianin, Czarnowodzianka; Czarnowodzianie (mieszkańcy miasta,
osady, przysiółka Czarna Woda)

Czarny Staw Gąsienicowy a. jezioro **Czarny Staw Gąsienicowy**, a. **Czarny Staw pod Kościelcem**

Czarny Staw pod Rysami a. jezioro **Czarny Staw pod Rysami**, a. **Czarny Staw nad Morskim Okiem**

Czarny Staw w Dolinie Pięciu Stawów a. jezioro **Czarny Staw w Dolinie Pięciu Stawów**

Czatyrdah a. góra **Czatyrdah**

Czech, Czeszka; Czesi (obywatele państwa Czechy)

czeszka (rodzaj buta)

Częstochowiak, Częstochowianka; Częstochowiacy (*pot.* mieszkańcy miasta Częstochowa)

Częstochowianin, Częstochowianka; Częstochowanie (mieszkańcy miasta Częstochowa)

Czorsztynianin, Czorsztynianka; Czorsztynianie (mieszkańcy wsi Czorsztyn) **czyli by**

Ć

Ćmielowianin, Ćmielowianka; Ćmielowianie (mieszkańcy miasta Ćmielów)

Ćwikielnianin, Ćwikielnianka; Ćwikielnianie (mieszkańcy kolonii Ćwikielnia)

D

Dagestańczyk, Dagestanka; Dagestańczycy (mieszkańcy regionu Dagestan)

Dakotyńczyk, Dakotyjka; Dakotyńczycy (mieszkańcy stanu Dakota)

dalmatyńczyk (rasa psa)

Dalmatyńczyk, Dalmatka a. Dalmatynka; Dalmatyńczycy (mieszkańcy krainy Dalmacja)

Dankowiczanie, Dankowiczanka; Dankowiczanie (mieszkańcy wsi Dankowice)

Dante: Dante Alighieri

dantejski

Dardanele a. cieśnina **Dardanele**

Dargosławianin, Dargosławianka; Dargosławianie (mieszkańcy osady Dargosław)

Darłowianin, Darłowianka; Darłowianie (mieszkańcy miasta Darłowo)

Darwin: Karol a. Charles Darwin

darwinowski

Dąbie a. jezioro **Dąbie**

Dejguny a. jezioro **Dejguny**

Dekan a. wyżyna **Dekan**

Delhijczyk, Delhijka; Delhijczycy (mieszkańcy terytorium związkowego Delhi i miasta Delhi a. Nowe Delhi)

Dell (firma technologiczna i marka sprzętów elektronicznych, produkt tej marki; pracować na Dellu)

Delos a. wyspa **Delos**

Dickens: Karol a. Charles Dickens

dickensowski

ding dong a. **ding-dong**, a. **ding, dong**

disnejowski

Disney: Walt Disney

dlatego by

Dłużanin, Dłużanka; Dłużanie (mieszkańcy wsi, osady, przysiółka Długie)

Dobroszynianin, Dobroszynianka; Dobroszynianie (mieszkańcy kolonii Dobroszyn)

dolina (np. dolina ryftowa, doliny płaskodenne; **dolina Bekaa, dolina Jezreel**),
ale:

Dolina Cedronu

Dolina Ciemnosmreczyńska

Dolina do Regli

Dolina Jordanu

Dolina Krzemowa

Dolina Pięciu Stawów Spiskich

Dolina Zielona Kieźmarska

Dolina Złomisk

Nowa Dolina

Święta Dolina Inków

Dominika a. wyspa **Dominika**

dopóki by

Dorzeczanin, Dorzeczanica; Dorzeczenie (mieszkańcy osady Dorzecze)

Drawsko a. jezioro **Drawsko**

Drezdeńczyk, Drezdenka; Drezdeńczycy (mieszkańcy miasta Drezno)

Dręstwo a. jezioro **Dręstwo**

Druzno a. jezioro **Druzno**

Dubajczyk, Dubajka; Dubajczycy (mieszkańcy emiratu Dubaj i miasta Dubaj)

Dublińczyk, Dublinka a. Dublinianka; Dublińczycy (mieszkańcy miasta Dublin)

Dumas: Aleksander a. Alexandre Dumas

dumasowski

Duńczyk, Dunka; Duńczycy (obywatele państwa Dania)

dylu dylu a. dylu-dylu, a. dylu, dylu

Dzierzoń a. jezioro Dzierzoń

E

Edwinowianin, Edwinowianka; Edwinowianie (mieszkańcy osady Edwinowo)

Edynburezyk, Edynburka; Edynburezycy (mieszkańcy miasta Edynburg)

Edyp (postać mitologiczna)

edypowa a. Edypowa zagadka (*fraz.* zagadka trudna do odgadnięcia)

edypowy a. Edypowy (np. kompleks = *psych.* kompleks Edypa)

Egina a. wyspa Egina

Egipcjanin, Egipcjanka; Egipcjanie (obywatele państwa Egipt)

Einstein: Albert Einstein

einsteinowski

eko (być eko)

ekoląka a. eko łąka, a. łąka eko

ekożywność a. eko żywność, a. żywność eko

eks (były, dawny; być czymś eks)

eksmąż a. eks mąż

ekspremier a. eks premier

eksprezydent a. eks prezydent

ekstra (bardzo dobry, świetny)

ekstra (dodatkowo, bardzo dobrze; np. zarabiać ekstra)

ekstraduże a. ekstra duże

ekstraklasa (najwyższa klasa rozgrywek sportowych)

ekstraklasa a. ekstra klasa, a. klasa ekstra

ekstranowoczesny a. ekstra nowoczesny

ekstra-Philips a. ekstra Philips

ekstrapieniądze a. ekstra pieniądze, a. pieniądze ekstra

ekstrawydatki a. ekstra wydatki, a. wydatki ekstra

ekstrazarobki a. ekstra zarobki, a. zarobki ekstra

ekstrazespół a. ekstra zespół, a. zespół ekstra

Ekwadorczyk, Ekwadorka; Ekwadorczycy (obywatele państwa Ekwador)

Elba a. wyspa **Elba**

Elblązanin, Elblążanka; Elblążanie (mieszkańcy miasta Elbląg)

Elbrus a. góra **Elbrus**

Elefanta a. wyspa **Elefanta**

Elefantyna a. jezioro **Elefantyna**

Elefantyna a. wyspa **Elefantyna**

Eliaszewianin, Eliaszewianka; Eliaszewianie (mieszkańcy przysiółka Eliaszew)

Elizówczanin, Elizówczanka; Elizówczanie (mieszkańcy kolonii Elizówka)

Eldycianin, Eldycianka; Eldycianie (mieszkańcy wsi, osady Ełdyty)

Erie a. jezioro **Erie**

Erytrejczyk, Erytrejka; Erytrejczycy (obywatele państwa Erytrea)

Estonczyk, Estonka; Estończycy (obywatele państwa Estonia)

esy floresy a. **esy-floresy**, a. **esy, floresy**

Etiopczyk, Etiopka; Etiopczycy (obywatele państwa Etiopia)

Eubea a. wyspa **Eubea**

Euklides

euklidesowa (*mat.* geometria **euklidesowa**)

euklidesowy a. **Euklidesowy** (np. wzór = wzór **Euklidesa**)

Europejczyk, Europejka; Europejczycy (mieszkańcy kontynentu Europa)

Ezop

ezopowa a. **Ezopowa mowa** (*fraz.* aluzyjna mowa)

ezopowy a. **Ezopowy** (np. **ezopowe** a. **Ezopowe** bajki = bajki **Ezopa**)

ezopowy a. **Ezopowy język** (*fraz.* aluzyjny język)

F

Fanta (marka napojów bezalkoholowych, napój tej marki; pić **Fantę**)

Farvel a. przylądek **Farvel**

Faust (postać literacka)

faustowski

Felinianin, Felinianka; Felinianie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, przysiółka **Felin**)

Ferrari (marka samochodów i firma, samochód tej marki; kupić **Ferrari**)

Fidiasz

fidiaszowski

fidiaszowy a. **Fidiaszowy** (np. posąg = posąg **Fidiasza**)

Fidži a. wyspy **Fidži**

Fidżyjczyk, Fidżyjka; Fidżyjczycy (mieszkańcy wyspy **Fidži**)

fiki miki a. **fiki-miki**, a. **fiki**, **miki**

fin (rodzaj jachtu)

Fin, **Finka**; **Finowie** a. **Finlandczyk**, **Finlandka**; **Finlandczycy** (obywatele państwa Finlandia)

finka (rodzaj noża)

Finlandczyk, **Finlandka**; **Finlandczycy** a. **Fin**, **Finka**; **Finowie** (obywatele państwa Finlandia)

Fionia a. **wyspa Fionia**

Florentczyk, **Florentynka**; **Florentczycy** a. **Florentyńczyk**, **Florentynka**; **Florentyńczycy** (mieszkańcy Florencji i mieszkańcy dawniej Republiki Florenckiej)

florentynka (ciastko)

Florentyńczyk, **Florentynka**; **Florentyńczycy** a. **Florentczyk**, **Florentynka**; **Florentczycy** (mieszkańcy Florencji i mieszkańcy dawniej Republiki Florenckiej)

Flores a. **morze Flores**

Floryda a. **półwysep Floryda**

Ford (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Fordem)

francuz (klucz francuski; pieczywo; warkocz)

Francuz, **Francuzka**, **Francuzi** (obywatele państwa Francja)

Fredro: Aleksander Fredro

fredrowski

Frelichowianin, **Frelichowianka**; **Frelichowianie** (mieszkańcy wsi Frelichów)

Freud: Zygmunt a. Sigmund Freud

freudowski

Fromborzanin, **Fromborzanka**; **Fromborzanie** (mieszkańcy miasta Frombork)

Fukier: Jerzy Fukier

fukierowski

G

gadu gadu a. **gadu-gadu**, a. **gadu**, **gadu**

Galapagos a. **wyspy Galapagos**, a. **Wyspy Żółwie**

Galwe a. **jezioro Galwe**

Galaduś a. **jezioro Galaduś**

Gambijczyk, **Gambijka**; **Gambijczycy** (obywatele państwa Gambia)

garb (wzniesienie; np. garb tektoniczny),

ale w nazwach własnych:

Garb Lubawski

Garb Oszmiański

Garb Pińczowski

Garb Tarnogórski

Garb Ząbkowicki

Jalowcowy Garb

Garda a. jezioro **Garda**

Gardno a. jezioro **Gardno**

Gaulle, de Gaulle: Charles de Gaulle

gaullistowski

Gdańszczanin, Gdańszczanka; Gdańszczanie (mieszkańcy Gdańskiego i miasta Gdańsk)

Genezaret a. jezioro **Genezaret**, a. Jezioro Galilejskie, a. Jezioro Tyberiadzkie

Genuęńczyk, Genuenka; Genuęńczycy (mieszkańcy miasta Genua)

Gliwiczanie, Gliwiczanka; Gliwiczanie (mieszkańcy miasta Gliwice)

Gnatowianin, Gnatowianka; Gnatowianie (mieszkańcy wsi, kolonii Gnatowo)

Gobi a. pustynia **Gobi**

Godulanin, Godulanka; Godulanie (mieszkańcy dzielnicy Godula)

Goethe: Johann Wolfgang Goethe

goethowski

Gogol: Mikołaj a. Nikołaj Gogol

gogolowski

Goldopiwo a. jezioro **Goldopiwo**

Gopło a. jezioro **Gopło**

Gorzowianin, Gorzowianka; Gorzowianie (mieszkańcy Gorzowskiego i miasta Gorzów Wielkopolski)

Gorzykowianin, Gorzykowianka; Gorzykowianie (mieszkańcy wsi Gorzykowo)

gospoda (np. gospoda przydrożna, wiejska),

ale w nazwach własnych:

Gospoda Jamneńska a. **gospoda Jamneńska**

Gospoda Kolibecka a. **gospoda Kolibecka**

Gospoda Kwaśnica a. **gospoda Kwaśnica**

Gospoda Kwiaty Polskie a. **gospoda Kwiaty Polskie**

Gospoda nad Zimną Rzeczką a. **gospoda Nad Zimną Rzeczką**

Gospoda Pękata Chata a. **gospoda Pękata Chata**

Gospoda pod Zygmuntem a. **gospoda Pod Zygmuntem**

Gospoda u Hanki i Jędrusia a. **gospoda U Hanki i Jędrusia**

Gościechowianin, Gościechowianka; Gościechowianie (mieszkańcy osady Gościechowo)

Gotlandia a. **wyspa Gotlandia**; Głębia Gotlandzka

góra (np. góra skalista, stroma; **góra Dębowiec, góra Hawrań, góra Mnich, góra Szyndzielnia**),

ale:

Babia Góra

Góra Kościuszki

Góra Oliwna

Góra Świętej Anny a. **Góra św. Anny**

Góra Zgorszenia

góry (np. góry fałdowe, góry zrębowe; **góry Hindukusz, góry Pamir**),

ale:

Góry Domeyki

Góry Izerskie

Góry Kaskadowe

Góry Piłsudskiego

Góry Przewalskiego

Góry Skaliste

Góry Strzeleckiego

Góry Świętokrzyskie

Góry Transantarktyczne

Góry Wschodnioserbskie

Górzyczanin, Górzyczanka; Górzyczanie (mieszkańcy wsi, przysiółka Górzycza)

Grek, Greczynka; Grecy (obywatele państwa Grecja)

Grenlandczyk, Grenlandka; Grenlandczycy (mieszkańcy wyspy Grenlandia)

Grenlandia a. **wyspa Grenlandia**

Gripex (lek; zażyć Gripex)

Grottger: Artur Grottger

grottgerowski

Gruzin, Gruzinka; Gruzini (obywatele państwa Gruzja)

grzbiet (np. grzbiet górski, podmorski, śródoceaniczny; **grzbiet Jan Mayen, grzbiet Reykjanes, grzbiet Scotia**),

ale:

Grzbiet Afrykańsko-Antarktyczny

Grzbiet Aleucki

Grzbiet Blake’a

Grzbiet Geofizyków

Grzbiet Kamienicki

Grzbiet Kiusiu

Grzbiet Północnoatlantycki

Grzbiet Tenczyński

Grzbiet Wielorybi

Kozi Grzbiet

Grzybowianin, Grzybowianka; Grzybowianie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, osady, przysiółka Grzybowo)

gul gul a. gul-gul, a. gul, gul

Gwatemalczyk, Gwatemalka; Gwatemalczycy (obywatele państwa Gwatemala i miasta Gwatemala)

Gwinejczyk, Gwinejka; Gwinejczycy (obywatele państwa Gwinea)

H

ha ha a. ha-ha, a. ha, ha; cha cha a. cha-cha, a. cha, cha

Haitańczyk, Haitanka; Haitańczycy (obywatele państwa Haiti)

Hajnan a. wyspa Hajnan

Hajnówczanin, Hajnówczanka; Hajnówczanie (mieszkańcy miasta, kolonii Hajnówka)

Halembianin, Halembianka; Halembianie (mieszkańcy dzielnicy Halemba)

Hamlet (postać literacka)

hamletowski

hamletyczny

Hańcza a. jezioro Hańcza

Harklowianin, Harkłowianka; Harkłowianie (mieszkańcy wsi Harkłowa)

Hawajczyk, Hawajka; Hawajczycy (mieszkańcy wysp Hawaje)

Hawaje a. wyspy Hawaje

hawajka (ptak)

Hawrań a. góra Hawrań

Hażanin, Hażanka; Hażanie (mieszkańcy miasta Haga)

Hebrydy a. wyspy Hebrydy; Hebrydy Wewnętrzne, Hebrydy Zewnętrzne, Nowe Hebrydy

Hegel; Georg Wilhelm Friedrich Hegel

heglowski

Heineken (marka piwa, piwo tej marki; pić Heinekena)

Hel a. półwysep Hel, a. Półwysep Helski; Mierzeja Helska

Helsińczyk, Helsinka; Helsińczycy (mieszkańcy miasta Helsinki)

Hepatil (lek; zażywać Hepatil)

herkules (siłacz)

Herkules a. **Herakles** (postać mitologiczna)

herkulesowy a. **Herkulesowy** (np. czyn = czyn Herkulesa)

herkulesowy a. **Herkulesowy trud** a. **wysilek** (*fraz.* przekraczający ludzkie siły)

herod (despota, okrutnik)

Herod

herod-baba

herodowy (despotyczny, okrutny)

herodowy a. **Herodowy** (np. żołnierz = żołnierz Heroda)

herody (ludowe przedstawienie)

Hindukusz a. **góry Hindukusz**; Hindukusz Wschodni, Hindukusz Zachodni

Hiob (postać biblijna)

hiobowa a. **Hiobowa wieść** (*fraz.* tragiczna, przygnębiająca wiadomość)

hiobowy a. **Hiobowy** (np. los = los Hioba)

hip hop a. **hip-hop**, a. **hip**, **hop**

hiperalgezja (*med.*)

hipercholesterolemia (*med.*)

hiperdźwięk a. **hiper dźwięk**

hiperekspresja a. **hiper ekspresja**

hiperesteta a. **hiper esteta**

hiperkinezja (*med.*)

hiperkredyt a. **hiper kredyt**

hiperrealistyczny a. **hiper realistyczny**

Hipokrates

hipokratesowy a. **Hipokratesowy** (np. etos = etos Hipokratesa)

Hiszpan, **Hiszpanka**; **Hiszpanie** (obywatele państwa Hiszpania)

hiszpanka (choroba; bluzka; sukienka)

ho ho ho a. **ho-ho-ho**, a. **ho**, **ho**, **ho**, a. **ho!** **ho!** **ho!**

hokkaido (gatunek dyni; rasa psa)

Hokkaido a. **wyspa Hokkaido**

holender (figura w jeździe figurowej; urządzenie; wiatrak)

Holender, **Holenderka**; **Holendrzy** (obywatele państwa Holandia)

holenderka (dachówka; krowa; rodzaj łyżwy)

Hołublanin, **Hołublanka**; **Hołublanie** (mieszkańcy wsi, osady Hołubla)

Homer

homerowski

homerowy a. **Homerowy** (np. epos = epos Homera)

homerycki

Honda (marka samochodów i firma, samochód tej marki; kupić Hondę)

Honsiu a. **wyspa Honsiu**

hop hop a. **hop-hop**, a. **hop**, **hop**

hop siup a. **hop-siup**, a. **hop**, **siup**

horaczański a. **horacjuszowski**

Horacjusz a. **Horacy**

Horeszkowiczani, **Horeszkowiczanka**; **Horeszkowiczanie** (mieszkańcy kolonii Horeszkowice)

Horn a. **przylądek Horn**

Horn a. **wyspa Horn**

hotel (np. hotel butikowy, miejski, tani, trzygwiazdkowy),
ale w nazwach własnych:

Hotel Hilton a. **hotel Hilton**

Hotel Piast a. **hotel Piast**

Hotel pod Różą a. **hotel Pod Różą**

Hotel Polonia a. **hotel Polonia**

Hotel Prezydencki a. **hotel Prezydencki**

Hotel Różany Gaj a. **hotel Różany Gaj**

Hotel Zamkowy a. **hotel Zamkowy**

Hrubieszowianin, **Hrubieszowianka**; **Hrubieszowianie** (mieszkańcy miasta Hrubieszów)

hu hu ha a. **hu-hu-ha**, a. **hu**, **hu**, **ha**

Hucianin, **Hucianka**; **Hucianie** (mieszkańcy miasta, dzielnicy miasta, wsi, osady, kolonii, przysiółka Huta)

Hyżnianin, **Hyżnianka**; **Hyżnianie** (mieszkańcy wsi Hyżne)

I

i by

Ibiza a. **wyspa Ibiza**

Ibsen: Henryk a. Henrik Ibsen

ibsenowski

ignacjański

Ignacy: św. Ignacy Loyola, ale: Święty Ignacy Loyola

Ikar (postać mitologiczna)

Ikaria a. **wyspa Ikaria**

ikarowy a. **Ikarowy** (np. upadek = upadek Ikara)

ikarowy a. **Ikarowy lot** (*fraz.* śmiało, ryzykowne przedsięwzięcie)

Łławianin, Łławianka; Łławianie (mieszkańcy miasta Łława)

Imielinianin, Imielinianka; Imielinianie (mieszkańcy miasta, dzielnicy miasta, osady Imielin)

Imielniczanin, Imielniczanka; Imielniczanie (mieszkańcy Osiedla Imielnica)

Łńsko a. jezioro Łńsko

Irlandczyk, Irlandka; Irlandczycy (obywatele państwa Irlandia)

Irlandia a. wyspa Irlandia

Islandczyk, Islandka; Islandczycy (obywatele państwa Islandia)

Istebnianin, Istebnianka; Istebnianie (mieszkańcy wsi Istebna)

Istria a. półwysep Istria

Itaka a. wyspa Itaka

italianiec a. Italianiec (*lekc. a. obraż.* o Włochu)

Iwoniczanin, Iwoniczanka; Iwoniczanie (mieszkańcy miasta, wsi Iwonicz)

Izabelinianin, Izabelinianka; Izabelinianie (mieszkańcy wsi, osady, kolonii Izabelin)

J

Jachciczanin, Jachciczanka; Jachciczanie (mieszkańcy Osiedla Jachcice)

Jaguar (marka samochodów i firma, samochód tej marki; kupić Jaguara)

jaguar (zwierzę)

Jamajczyk, Jamajka; Jamajczycy (obywatele państwa Jamajka)

Jamajka a. wyspa Jamajka

Jamno a. jezioro Jamno

Janus (postać mitologiczna)

janusowe a. Janusowe oblicze (*fraz.* o człowieku dwulicowym, zagadkowym)

janusowy a. Janusowy (np. kult = kult Janusa)

Jańczowianin, Jańczowianka; Jańczowianie (mieszkańcy przysiółka Jańczów)

japonka (rodzaj buta)

Japończyk, Japonka; Japończycy (obywatele państwa Japonia)

Jarosławianin, Jarosławianka; Jarosławianie (mieszkańcy miasta, wsi, osady Jarosław)

jaskinia (np. jaskinia grawitacyjna, jaskinia krasowa, jaskinia tektoniczna;

jaskinia Domica, jaskinia Grota Łokietka, jaskinia Raj, jaskinia Smocza Jama),

ale:

Demianowska Jaskinia Wolności

Denisowa Jaskinia

Dobszyńska Jaskinia Lodowa

Jaskinia Kryształowa

Jaskinia Martwych Nietoperzy

Jaskinia Mroźna

Jaskinia Mylna

Jaskinia Optymistyczna

Jaskinia Ostrożnicka

Jaskinia Wysoka za Siedmioma Progami

Kungurska Jaskinia Lodowa

Jastrzębiogórzanin, Jastrzębiogórzanka; Jastrzębiogórzanie (mieszkańcy wsi Jastrzębia Góra)

Jawa a. wyspa Jawa

jednak by

jednakże by

Jednorożczanin, Jednorożczanka; Jednorożczanie (mieszkańcy wsi Jednorożec)

Jeep (marka samochodów, samochód tej marki; jeździć Jeepem)

Jeleniogórzanin, Jeleniogórzanka; Jeleniogórzanie (mieszkańcy miasta Jelenia Góra)

Jeziorak a. jezioro Jeziorak

jezioro (np. jezioro rynnowe, jezioro krasowe; **jezioro Bajkał, jezioro Bled, jezioro Garda**),

ale:

Jezioro Bodeńskie

Jezioro Czterech Kantonów

Jezioro Duże Żnińskie

Jezioro Krokodyli

Jezioro Lednickie

Jezioro Nowowarpieńskie

Jezioro Ochrydzkie

Jezioro Solińskie

Jezioro Zegrzyńskie

Wielkie Jezioro Niedźwiedzie

Wielkie Jezioro Niewolnicze

Jeżanin, Jeżanka; Jeżanie (mieszkańcy wsi, przysiółka Jeże)

Jędrzejowianin, Jędrzejowianka; Jędrzejowianie (mieszkańcy miasta Jędrzejów)

Jork a. półwysep Jork

Jork a. przylądek Jork

Jowisz (planeta)

Jowisz (postać mitologiczna)

jowiszowe a. Jowiszowe spojrzenie (*fraz.* surowe, groźne spojrzenie)

jowiszowy a. Jowiszowy (np. gniew = gniew Jowisza)

Joyce: James Joyce

joyce'owski

judasz (fałszywy człowiek; wizjer)

Judasz Iskariota (postać biblijna)

judaszowe a. Judaszowe srebrniki (*fraz.* zapłata za zdradę)

judaszowski

judaszowy a. Judaszowy (np. czyn = czyn Judasza)

judaszowy a. Judaszowy pocałunek (*fraz.* fałszywa czułość, wrogi pocałunek)

jugol a. Jugol (*lekc. a. obraz.* o Jugosłowianinie)

Jurgowianin, Jurgowianka; Jurgowanie (mieszkańcy wsi Jurgów)

K

Kabulczyk, Kabulka; Kabulczycy (mieszkańcy miasta Kabul)

Kafka: Franz Kafka

kafkowski

Kain (postać biblijna)

kainowa a. Kainowa zbrodnia (*fraz.* bratobójstwo)

kainowy a. Kainowy (np. gniew = gniew Kaina)

Kairczyk, Kairka; Kairczycy (mieszkańcy miasta Kair)

Kajmany a. wyspy Kajmany

Kajmańczyk, Kajmanka; Kajmańczycy (mieszkańcy wysp Kajmany)

Kalabryczyk, Kalabryjka; Kalabryjczycy (mieszkańcy regionu Kalabria)

Kalifornijczyk, Kalifornijka; Kalifornijczycy (mieszkańcy stanu Kalifornia)

Kaliszanin, Kaliszanka; Kaliszanie (mieszkańcy Kaliskiego i miasta, wsi Kalisz)

Kamczatka a. półwysep Kamczatka

Kamerun a. góra Kamerun

Kameruńczyk, Kamerunka; Kameruńczycy (obywatele państwa Kamerun)

kanadyjczyk (drewniany dom)

Kanadyjczyk, Kanadyjka; Kanadyjczycy (obywatele państwa Kanada)

kanadyjka (kurtka; łódź; łóżko)

kanal (np. kanał wodny, żeglutowy; **kanal La Manche**, **kanal Ren-Men-Dunaj**),
ale:

Kanał Augustowski

Kanał Brukselski

Kanał Bydgoski

Kanał Garonny

Kanał Haweli

Kanał Koryncki

Kanał Panamski

Kanał Sueski

Kanał Śródlądowy

Kant: Immanuel Kant

kantowski

kaplica (np. kaplica boczna, cmentarna, mała, pałacowa, szpitalna),

ale w nazwach własnych:

**Kaplica cmentarna Świętej Jadwigi a. Kaplica cmentarna
św. Jadwigi**

Kaplica Czaszek

Kaplica Częstochowskiej Ikony Matki Bożej

Kaplica Firlejów

Kaplica Matki Bożej Jasnogórskiej

Kaplica Najświętszej Maryi Panny Dobrej Rady

**Kaplica pw. Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy a. Kaplica
pod wezwaniem Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy**

Kaplica Sykstyńska

**Kaplica Ścięcia Świętego Jana Chrzciciela a. Kaplica Ścięcia
św. Jana Chrzciciela**

Kaplica zdrojowa Najświętszej Maryi Panny

Kaplica Zygmuntowska

Karakorum a. przełęcz Karakorum

Kara-kum a. pustynia Kara-kum

karczma (np. karczma przydrożna, wiejska)

ale w nazwach własnych:

Karczma Bida a. karczma Bida

Karczma Chata Zbójnicka a. karczma Chata Zbójnicka

Karczma Jana a. karczma Jana

Karczma przy Młynie a. karczma Przy Młynie

Karczma Słupska a. karczma Słupska

Karczma u Ceprów a. karczma U Ceprów

Karmel a. **góra Karmel**

Karpentaria a. **zatoka Karpentaria**

Karsinianin, **Karsinianka**; **Karsinianie** (mieszkańcy wsi, osady Karsin)

Kaszmirczyk, **Kaszmirka**; **Kaszmirczycy** (mieszkańcy krainy Kaszmir)

Kaszub a. **Kaszuba**, **Kaszubka**; **Kaszubi** (mieszkańcy regionu Kaszuby)

Katalończyk, **Katalonka**; **Katalończycy** (mieszkańcy regionu Katalonia)

katedra (np. katedra gnieźnieńska, ogromna, ormiańska, romańska),

ale w nazwach własnych:

Katedra Notre Dame

**Katedra polowa Wojska Polskiego Najświętszej Maryi Panny
Królowej Polski**

Katedra pw. Opieki Najświętszej Maryi Panny a. **Katedra
pod wezwaniem Opieki Najświętszej Maryi Panny**

Katedra Świętego Mikołaja Biskupa a. **Katedra św. Mikołaja
Biskupa**

Katedra Świętych Wita, Wacława i Wojciecha a. **Katedra
św. św. Wita, Wacława i Wojciecha**

Katowiczanie, **Katowiczanka**; **Katowiczanie** (mieszkańcy Katowickiego
i miasta Katowice)

Kattegat a. **cieśnina Kattegat**

kawaler

kawaler orderu

kawaler Orderu Odrodzenia Polski

kawaler Orderu Orła Białego

kawaler Orderu Virtuti Militari

kawiarnia (np. kawiarnia modna, niewielka, przytulna),

ale w nazwach własnych:

Kawiarnia Cafe 22 a. **kawiarnia Cafe 22**

Kawiarnia Kawa i Cynamon a. **kawiarnia Kawa i Cynamon**

Kawiarnia Literacka a. **kawiarnia Literacka**

Kawiarnia między Wierszami a. **kawiarnia Między Wierszami**

Kawiarnia Ministerstwo Kawy a. **kawiarnia Ministerstwo Kawy**

Kawiarnia pod Globusem a. **kawiarnia Pod Globusem**

Kawiarnia Turnus na Wolskiej a. **kawiarnia Turnus na Wolskiej**

Kawiarnia Wesola Cafe a. **kawiarnia Wesola Cafe**

Kazach, **Kazaszka**; **Kazachowie** (obywatele państwa Kazachstan; członkowie
grupy etnicznej)

Kazachstańczyk, **Kazachstanka**; **Kazachstańczycy** (obywatele państwa
Kazachstan)

Kenijczyk, **Kenijka**; **Kenijczycy** (obywatele państwa Kenia)

Kia (marka samochodów, samochód tej marki; kupić Kię)

Kiekrzanin, Kiekrzanka; Kiekrzanie (mieszkańcy osiedla, wsi Kiekrz)

Kielczanin, Kielczanka; Kielczanie (mieszkańcy Kieleckiego i miasta Kielce)

Kijowianin, Kijowianka; Kijowianie (mieszkańcy miasta Kijów)

Kilimandżaro a. **góra Kilimandżaro**

kino (np. kino studyjne),

ale w nazwach własnych:

Kino Charlie a. **kino Charlie**

Kino Fenomen a. **kino Fenomen**

Kino Nowe Horyzonty a. **kino Nowe Horyzonty**

Kino Pionier a. **kino Pionier**

Kino pod Baranami a. **kino Pod Baranami**

Kino Stylowe a. **kino Stylowe**

Kino Żeglarz a. **kino Żeglarz**

Kioga a. **jezioro Kioga**

kitajec a. **Kitajec** (*lekc.* a. *obraż.* o Chińczyku)

Kiusiu a. **wyspa Kiusiu**

Kiwu a. **jezioro Kiwu**

klasztor (np. klasztor franciszkański, jasnogórski, opuszczone, pocysterski),

ale w nazwach własnych:

Klasztor Benedyktynów

Klasztor Dominikanów

Klasztor Ojców Paulinów a. **Klasztor oo. Paulinów**

Klasztor Sióstr Boromeuszek a. **Klasztor ss. Boromeuszek**

Klasztor Sióstr Notre Dame a. **Klasztor ss. Notre Dame**

Klasztor Sióstr Sacré Coeur a. **Klasztor ss. Sacré Coeur**

Klasztor Świętej Katarzyny a. **Klasztor św. Katarzyny**

Klasztor Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów

Kochłowiczanin, Kochłowiczanka; Kochłowiczanie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi Kochłowice)

Kodak (marka handlowa i firma, produkt tej firmy; robić zdjęcia Kodakiem)

kolonia (rodzaj miejscowości, np. kolonia leśna, niewielka, wyludniona; kolonia Jarmarkowszczyzna – część wsi Bronka, kolonia Luboń – część wsi Barzkowice),

ale:

Adamów-Kolonia

Bychawka Druga-Kolonia

Czarna Kolonia

Horyszów-Nowa Kolonia

Jarców-Kolonia Druga

Kaszańska Kolonia
Kolonia
Kolonia Choszczewka
Kolonia Dolna
Kolonia Dziecioły Dalsze
Kolonia Fryderyka
Kolonia na Błotach
Kolonia nad Szosą
Kolonia od Bugaja
Kolonia pod Rosochami
Kolonia w Środku
Kolonia Ziemowit
Łąki Markowe-Kolonia
Miechów-Kolonia
Starobrzeska Kolonia

Kołątaj: Hugo Kołątaj

kołątajowski

kometa (np. kometa jasna, nowo odkryta, okresowa),

ale w nazwach własnych:

Kometa 2P/Encke
Kometa Borrelly
Kometa Halleya
Kometa Hyakutake
Kometa Ikeya-Seki
Kometa IRAS-Araki-Alcock
Kometa ISON
Kometa Kohoutek a. Kometa Kohoutka
Kometa Lovejoy
Kometa McNaughta
Kometa Shoemaker-Levy 9
Kometa Wielka z 1811

konfucjański

Konfucjusz

Kongijczyk, Kongijka; Kongijczycy (obywatele państwa Kongo)

kontralt

kontrargument

kontrprzykład

Kopań a. jezioro Kopań

Kopenhazańin, Kopenhazanka; Kopenhazanie (mieszkańcy miasta Kopenhaga)

Kopernik: Mikołaj Kopernik

kopernikański

kopernikowski

kopiec (np. kopiec niski, usypany),

ale w nazwach własnych:

Kopiec Krakusa a. Kopiec Kraka

Kopiec Powstania Warszawskiego

Kopiec Świętego Jana Nepomucena a. Kopiec św. Jana Nepomucena

Kopiec Unii Lubelskiej

Kopiec Wandy

Kopiec Władysława Warneńczyka

Kopiec Wyzwolenia

Kordofan a. wyżyna Kordofan

Kordyliera a. góry Kordyliera; Kordyliera Biała, Kordyliera Centralna,

Kordyliera Czarna, Kordyliera Środkowa, Kordyliera Wschodnia,

Kordyliera Wulkaniczna, Kordyliera Zachodnia

koreanka (kwiat, rodzaj łańcuszka)

Koreańczyk, Koreanka; Koreańczycy (obywatele państw Korea Południowa i Korea Północna)

Korfu a. cieśnina Korfu

Korfu a. wyspa Korfu

Korsyka a. wyspa Korsyka

Korsykanin, Korsykanka; Korsykanie (mieszkańcy wyspy Korsyka)

Koszalinianin, Koszalinianka; Koszalinianie (mieszkańcy Koszalińskiego i miasta Koszalin)

Koszynianin, Koszynianka; Koszynianie (mieszkańcy osady Koszyn)

kościół (np. kościół drewniany, gotycki, parafialny, poewangelicki),

ale w nazwach własnych:

Kościół Archiprezbiterialny Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny

Kościół Mariacki

Kościół Matki Bożej Różańcowej

Kościół na Skalce

Kościół pw. Opieki Świętego Józefa a. Kościół pw. Opieki

św. Józefa, a. Kościół pod wezwaniem Opieki Świętego Józefa,

a. Kościół pod wezwaniem Opieki św. Józefa

Kościół Rektoralny Świętego Mikołaja z Tolentino a. Kościół

Rektoralny św. Mikołaja z Tolentino

Kościół Stygmatów Świętego Franciszka z Asyżu a. Kościół

Stygmatów św. Franciszka z Asyżu

**Kościół Świętego Stanisława Biskupa i Męczennika a. Kościół
św. Stanisława Biskupa i Męczennika**

**Kościół Świętej Teresy od Dzieciątka Jezus a. Kościół św. Teresy
od Dzieciątka Jezus**

Kościół Wszystkich Świętych

Koszalinianin, Koszalinianka; Koszalinianie (mieszkańcy miasta Koszalin)

Kosztowianin, Kosztowianka; Kosztowianie (mieszkańcy dzielnicy Kosztowy)

kotlina (np. kotlina denudacyjna, kotlina erozyjna, kotlina zapadliskowa;

kotlina Bodele a. kotlina Bodélé, kotlina Igharghar),

ale:

Kotlina Aragońska

Kotlina Biebrzańska

Kotlina Dyjsko-Swratecka

Kotlina Górnego Nilu

Kotlina Nowotarska

Kotlina Syczuańska

Kotlina Środkowego Nigru

Kotlina Żmigrodzka

Kotlina Żywiecka

Kra a. przesmyk Kra

krakowiak (taniec ludowy)

Krakowiak, Krakowianka; Krakowiacy (mieszkańcy Krakowskiego i miasta
Kraków)

Krakowianin, Krakowianka; Krakowianie (mieszkańcy Krakowskiego
i miasta Kraków)

Krakus, Krakuska; Krakusy (*pot.* mieszkańcy miasta Kraków)

krakuska (czapka)

Kramarczanin, Kramarczarka; Kramarczanie (mieszkańcy osady
Kramarka)

Kras a. wyżyna Kras; Dynarski Kras, Morawski Kras

Kresowiak, Kresowiaczka; Kresowiaczy (*pot.* mieszkańcy Kresów
Wschodnich)

Kresowianin, Kresowianka; Kresowianie (mieszkańcy Kresów
Wschodnich)

Kreta a. wyspa Kreta

Kreteńczyk, Kretenka; Kreteńczycy (mieszkańcy wyspy Kreta)

krzyż (odznaczenie, np. krzyż brązowy, złoty),

ale w nazwach własnych:

Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski

Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski

Krzyż Oficerski
Krzyż Walecznych
Krzyż Zasługi
Krzyż Zasługi za Wierność
Krzyż Zesłańców Sybiru
Złoty (Srebrny, Brązowy) Krzyż Zasługi

księgarnia (np. księgarnia internetowa, muzyczna, naukowa),
ale w nazwach własnych:

**Księgarnia Kamienica w Lesie a. księgarnia Kamienica
w Lesie**
Księgarnia Mandala a. księgarnia Mandala
Księgarnia Naukowa a. księgarnia Naukowa
Księgarnia Świat Książki a. księgarnia Świat Książki
Księgarnia u Hieronima a. księgarnia U Hieronima

Kuba a. wyspa Kuba

Kubalonka a. przełęcz Kubalonka

kubanka (ciasto; czapka)

Kubańczyk, Kubanka; Kubańczycy (obywatele państwa Kuba)

kujawiak (taniec ludowy)

Kujawiak, Kujawianka; Kujawiacy a. Kujawianin, Kujawianka;

Kujawianie (mieszkańcy Kujaw)

Kujawianin, Kujawianka; Kujawianie a. Kujawiak, Kujawianka;

Kujawiacy (mieszkańcy Kujaw)

Kuria Muria a. wyspy Kuria Muria

Kuria Muria a. zatoka Kuria Muria

kurp (chodak)

Kurp, Kurpianka; Kurpie (mieszkańcy a. Kurpi)

Kuwejczyk, Kuwejtka; Kuwejtczycy (obywatele państwa Kuwejt
i mieszkańcy miasta Kuwejt)

kwiaciarnia (np. kwiaciarnia internetowa, osiedlowa),

ale w nazwach własnych:

Kwiaciarnia Basia&Kasia a. kwiaciarnia Basia&Kasia
Kwiaciarnia Flora a. kwiaciarnia Flora
Kwiaciarnia Jaśminowa a. kwiaciarnia Jaśminowa
Kwiaciarnia Maki i Róże a. kwiaciarnia Maki i Róże
Kwiaciarnia pod Aniołami a. kwiaciarnia Pod Aniołami
Kwiaciarnia u Stokrotki a. kwiaciarnia U Stokrotki
Kwiaciarnia W Te Pędy a. kwiaciarnia W Te Pędy
Kwiaciarnia Zielona Moda a. kwiaciarnia Zielona Moda

Kyzyl-kum a. pustynia Kyzyl-kum

L

Labrador a. półwysep **Labrador**

labrador (rasa psów)

Laliczanin, Laliczanka; Laliczanie (mieszkańcy wsi, osady Laliki)

La Manche a. cieśnina **La Manche**

La Manche a. kanał **La Manche**, a. Kanał Angielski

Lamborghini (marka samochodów i firma; samochód tej marki; jeździć Lamborghini)

Land Rover (marka samochodów, samochód tej marki; jeździć Land Roverem)

Laotańczyk, Laotanka; Laotańczycy (obywatele państwa Laos)

Lapończyk, Laponka; Lapończycy (mieszkańcy krainy Laponia)

las (np. las deszczowy, tropikalny),

ale w nazwach własnych:

Las Bakoński

Las Bawarski

Las Czeski

Las Frankoński

Las Górnopalatynacki

Las Palatynacki

Las Teutoburski

Las Turyński

Las Wiedeński

Las Żdanicki

Lay's (marka chipsów ziemniaczanych, chipsy tej marki; jeść Lay'sy)

Łączanin, Łączanka; Łączanie (mieszkańcy miasta Łądek a. Łądek-Zdrój)

Lech (marka piwa, piwo tej marki; pić Lecha)

lecz by

Lelitowianin, Lelitowianka; Lelitowianie (mieszkańcy przysiółka Lelitowo)

Lelowianin, Lelowianka; Lelowianie (mieszkańcy wsi Lelów)

Leonorowianin, Leonorowianka; Leonorowianie (mieszkańcy kolonii Leonorów)

Lesbos a. wyspa **Lesbos**

Lexus (marka samochodów, samochód tej marki; jeździć Lexusem)

Lhotse a. góra **Lhotse**

Liberyjczyk, Liberyjka; Liberyjczycy (obywatele państwa Liberia i mieszkańcy miasta Liberia)

Libijczyk, Libijka; Libijczycy (obywatele państwa Libia)

Libszowianin, Libszowianka; Libszowianie (mieszkańcy wsi, osady Libszów)

Liliowe a. przełęcz Liliowe

Limnos a. wyspa Limnos

Lincoln (marka samochodów, samochód tej marki; jeździć Lincolnem)

Liończyk a. Lyończyk, Lionka a. Lyonka; Liończycy a. Lyończycy

(mieszkańcy miasta Lyon)

Litwin, Litwinka; Litwini (obywatele państwa Litwa)

Lizbończyk, Lizbonka; Lizbończycy (mieszkańcy miasta Lizbona)

Lob-Nor a. jezioro Lob-Nor

Lofoty a. wyspy Lofoty

Lombardeczyk, Lombardka; Lombardeczy (mieszkańcy regionu Lombardia)

Londyńczyk, Londynka; Londyńczycy (mieszkańcy miasta Londyn)

Lovela (marka produktów do prania, produkt tej marki; wyprać w Loveli)

lub by

Lubie a. jezioro Lubie

Lublinianin, Lublinianka; Lublinianie (mieszkańcy Lubelszczyzny i miasta Lublin)

Lubliniak, Lublinianka; Lubliniacy (*pot.* mieszkańcy Lubelszczyzny i miasta Lublin)

Luksemburczyk, Luksemburka; Luksemburczycy (obywatele państwa Luksemburg i mieszkańcy miasta Luksemburg)

Luzon a. cieśnina Luzon

Luzon a. wyspa Luzon

Lwowiak, Lwowianka; Lwowiacy (*pot.* mieszkańcy miasta Lwów)

Lwowianin, Lwowianka; Lwowianie (mieszkańcy miasta Lwów)

L

Łambinowiczanie, Łambinowiczanka; Łambinowiczanie (mieszkańcy wsi Łambinowice)

ławra (np. ławra monumentalna, murowana, piękna),
ale w nazwach własnych:

Ławra Peczerska

Ławra Poczajowska

Ławra Poczajowsko-Uspieńska

Ławra Świętogórska

Łączanin, Łączanka; Łączanie (mieszkańcy wsi, osady Łąck)

Łebsko a. jezioro Łebsko

Łodzianin, Łodzianka; Łodzianie (mieszkańcy Łódzkiego i miasta Łódź)

Łoinianin, Łoinianka; Łoinianie (mieszkańcy przysiółka Łoiny)

Łomnica a. góra Łomnica

Łosienianin, Łosienianka; Łosienianie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, kolonii Łosień)

Łotysz, Łotyszka; Łotysze (obywatele państwa Łotwa)

Łowiczanin, Łowiczanka; Łowiczanie (mieszkańcy Łowickiego i miasta Łowicz)

łubu dubu a. łubu-dubu, a. łubu, dubu

łupu cupu a. łupu-cupu, a. łupu, cupu

Łyse Siodło a. przełęcz Łyse Siodło

Łysica a. góra Łysica

M

Macedończyk, Macedonka; Macedończycy (obywatele państwa Macedonia)

Madagaskar a. wyspa Madagaskar

Madera a. wyspa Madera; Archipelag Madery

Madrytczyk, Madrytka; Madrytczycy (mieszkańcy miasta Madryt)

Magura a. góra Magura

Magurka a. góra Magurka

Majorka a. wyspa Majorka

makaroniarz a. Makaroniarz (*lekc. a. żart. o Włochu*)

makro (duży, bardzo duży)

makroekonomia (*ekon.*)

makrofotografia (*fot. rodzaj fotografii*)

makroskala a. makro skala, a. skala makro

maksi (duży; intensywny; długi; powiększony)

maksipaczka a. maksi paczka, a. paczka maksi

maksisingiel a. maksi singiel

maksisprawa a. maksi sprawa, a. sprawa maksi

maksisukienka a. maksi sukienka, a. sukienka maksi

maksizestaw a. maksi zestaw, a. zestaw maksi

Malakka a. cieśnina Malakka

Malechowanin, Malechowianka; Malechowanie (mieszkańcy wsi, osady Malechowo)

Malediwy a. wyspy Malediwy

maltańczyk (członek zakonu maltańskiego; rasa psa)

Maltańczyk, Maltanka; Maltańczycy (obywatele państwa Malta)

Małopolanin, Małopolanka; Małopolanie (mieszkańcy Małopolski)

Mały Balaton a. jezioro **Mały Balaton**

Mały Belt a. cieśnina **Mały Belt**

Mamry a. jezioro **Mamry**

Mann: Tomasz a. Thomas **Mann**

mannowski

Marlboro (marka papierosów, papierosy tej marki; palić **Marlboro**)

Marmara a. morze **Marmara**

Marmara a. wyspa **Marmara**

Marokańczyk, Marokanka; Marokańczycy (obywatele państwa Maroko)

Martynika a. wyspa **Martynika**

Maruszewianin, Maruszwianka; Maruszwianie (mieszkańcy osady, przysiółka **Maruszewo**)

masyw (np. **masyw górski**, **potężny**, **stromy**; **masyw Biokovo**, **masyw Mont Blanc**),

ale:

Masyw Armorykański

Masyw Bihorski

Masyw Centralny

Masyw Czeski

Masyw Forda

Masyw Śnieżnika

Masyw Świętego Gotarda a. **Masyw św. Gotarda**

Masyw Vinsona

Matapan a. przylądek **Matapan**

Matejko: Jan **Matejko**

matejkowski

Mazowszanin, Mazowszanka; Mazowszanie (mieszkańcy Mazowsza)

Mchowianin, Mchowianka; Mchowianie (mieszkańcy wsi, osady, kolonii **Mchy**)

meczet (np. **meczet główny**, **jerozolimski**, **muzułmański**),

ale w nazwach własnych:

Błękitny Meczet

Meczet Hassana II

Meczet im. Dżamaluddina Al-Afganieniego

Meczet Niepodległości

Meczet Umajjadów

Wielki Meczet

Wielki Meczet Szejka Zajida

medal (np. medal pamiątkowy, kopernikowski, jubileuszowy, złoty),
ale w nazwach własnych:

Medal Sprawiedliwy wśród Narodów Świata a. medal

Sprawiedliwy wśród Narodów Świata

Medal za Długoletnie Pożycie Małżeńskie

Medal za Ofiarność i Odwagę

**Medal Zasłużonym na Polu Chwały a. medal Zasłużonym na Polu
Chwały**

Mediolańczyk, Mediolanka; Mediolańczycy (mieszkańcy miasta Mediolan)

mega (fantastyczny, znakomity; wielki)

megahit a. mega hit

megapromocje a. mega promocje, a. promocje mega

megauderzenie a. mega uderzenie, a. uderzenie mega

megawrażenie a. mega wrażenie, a. wrażenie mega

megazabawa a. mega zabawa, a. zabawa mega

megazadowolony a. mega zadowolony, a. zadowolony mega

Meksykanin, Meksykanka; Meksykanie (obywatele państwa Meksyk
i mieszkańcy miasta Meksyk)

Mercedes (marka samochodów, samochód tej marki; kupić Mercedesa)

Michigan a. jezioro Michigan

Mickiewicz: Adam Mickiewicz

mickiewiczowski

mickiewiczowy a. Mickiewiczowy (np. poemat = poemat Mickiewicza)

Midas: król Midas (postać mitologiczna)

midasowe a. Midasowe uszy (*fraz.* symbol głupoty)

midasowy a. Midasowy (np. pałac = pałac Midasa)

Mielczanin, Mielczanka; Mielczanie (mieszkańcy miasta Mielec)

mierzeja (np. mierzeja długa, piaszczysta; **mierzeja Ama-no-hashidate**),
ale:

Mierzeja Arabacka

Mierzeja Helska

Mierzeja Łebska

Mierzeja Wiślana

mikro (bardzo mały, niewielki)

mikroplankton (*biol.*)

mikropoziom a. mikro poziom, a. poziom mikro

mikroprocesor (*inform.*)

mikrosiedlisko a. mikro siedlisko, a. siedlisko mikro

mikroskala a. mikro skala, a. skala mikro

mikrosocjologia (*socjol.*)

mikrozarobek a. **mikro zarobek**, a. **zarobek mikro**

Miłosz: Czesław Miłosz

miłoszowy a. **Miłoszowy** (np. wiersz = wiersz Miłosza)

mini (bardzo mały; bardzo krótki)

Mini (marka samochodów, samochód tej marki; jeździć Mini)

minibieg a. **mini bieg**, a. **bieg mini**

minispódniczka a. **mini spódniczka**, a. **spódniczka mini**

miniwieża a. **mini wieża**, a. **wieża mini**

Minorka a. **wyspa Minorka**

Mińszczanin, **Mińszczanka**, **Mińszczanie** (mieszkańcy miasta Mińsk a. Mińsk Mazowiecki)

Mojesz (postać biblijna)

mojieszowy a. **Mojieszowy** (np. mojieszowe a. Mojieszowe tablice = tablice Mojésza)

Mokotowianin, **Mokotowianka**; **Mokotowianie** (mieszkańcy dzielnicy Mokotów)

Molier a. **Molière**: *własc.* Jean Baptiste Poquelin

molierowski

molo (np. molo betonowe, drewniane, najstarsze, sopockie),
ale w nazwach własnych:

Molo im. Jana Pawła II

Molo Ōsanbashi

Molo Południowe

Moluki a. **wyspy Moluki**

Monachijczyk, **Monachijka**; **Monachijczycy** (mieszkańcy miasta Monachium)

Monakijczyk, **Monakijka**; **Monakijczycy** (obywatele państwa Monako i mieszkańcy miasta Monako)

monaster a. **monastyr** (np. monaster grekokatolicki, średniowieczny, zadbany),
ale w nazwach własnych:

Monaster Nowodziewicz

Monaster Świętego Pantelejmona a. **Monaster św. Pantelejmona**

Monaster Trójcy Świętej

Monaster Zaśnięcia Matki Bożej

Monaster Zwiastowania Przenajświętszej Bogurodzicy i Świętego Jana Teologa a. **Monaster Zwiastowania Przenajświętszej**

Bogurodzicy i św. Jana Teologa

Monastyr Rylski

Monastyr Walaamski

Piuchticki Monaster Zaśnięcia Matki Bożej

Moniuszko: Stanisław Moniuszko

moniuszkowski

Monte Cassino a. **góra Monte Cassino**

Morawianin, Morawianka; Morawianie (mieszkańcy Moraw)

Morskie Oko a. **jezioro Morskie Oko**

morze (np. morze ciepłe, słone; **morze Celebes, morze Marmara, morze Sulu**),

ale:

Morze Adriatyckie

Morze Arafura

Morze Beauforta

Morze Beringa

Morze Czarne

Morze Martwe

Morze Rossa

Morze Salomona

Morze Sargassowe

Morze Wspólnoty

Morzycko a. **jezioro Morzycko**

Morzysławianin, Morzysławianka; Morzysławianie (mieszkańcy dzielnicy, kolonii Morzysław)

Moskwianin, Moskwianka; Moskwianie (mieszkańcy miasta Moskwa)

Moskwiczanie, Moskwiczanka; Moskwiczanie (*pot.* mieszkańcy miasta Moskwa)

Mozart: Wolfgang Amadeusz a. Wolfgang Amadeus Mozart

mozartowski

most (np. most betonowy, kolejowy, masywny, pontonowy, zwodzony),
ale w nazwach własnych:

Most III Tysiąclecia im. Jana Pawła II

Most Brama Przemyska

Most im. 15 Pułku Piechoty „Wilków”

Most im. Józefa Piłsudskiego

Most Milenijny

Most na Wilczym Kącie

Most Pionierów

Most Pokoju

Most Śląsko-Dąbrowski

Most Unii Europejskiej

Mragowianin, Mragowianka; Mragowianie (mieszkańcy miasta Mragowo)

Muszynianka (marka wody butelkowanej, produkt tej marki; pić Muszyniankę)

Mweru a. jezioro Mweru

Myślinianin, Myślinianka; Myślinianie (mieszkańcy wsi, przysiółka Myślina)

N

Nadarzynianin, Nadarzynianka; Nadarzynianie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, osady Nadarzyn)

Nagłowiczanin, Nagłowiczanka; Nagłowiczanie (mieszkańcy wsi, kolonii Nagłowice)

nagroda (np. nagroda państwowa, nagroda rzeczowa; **nagroda Grammy** a. **Nagroda Grammy**, **nagroda Paszport Polityki** a. **Nagroda Paszport Polityki**, **nagroda Polskie Noble** a. **Nagroda Polskie Noble**, **nagroda Srebrny Filar Budownictwa** a. **Nagroda Srebrny Filar Budownictwa**, **nagroda World Press Photo** a. **Nagroda World Press Photo**, **nagroda Złota Palma** a. **Nagroda Złota Palma**, **nagroda Złote Lwy** a. **Nagroda Złote Lwy**),

ale:

Literacka Nagroda Nobla

Nagroda im. Jana Karskiego za Męstwo i Odwagę

Nagroda im. Kazimierzy Illakowiczówny

Nagroda Literacka Gdynia

Nagroda Nobla

Nagroda Pulitzaera

Nagroda Rektora za Wybitne Osiągnięcia Naukowe

Pokojowa Nagroda Nobla

Naksos a. wyspa Naksos

Namib a. pustynia Namib

Napoleon: Napoleon Bonaparte

napoleoński

Narewczanin, Narewczanka; Narewczanie (mieszkańcy wsi Narewka)

Narocz a. jezioro Narocz

Nasielszczanin, Nasielszczanka; Nasielszczanie (mieszkańcy miasta Nasielsk)

Necko a. jezioro Necko

Nefud a. pustynia Nefud; Mały Nefud, Wielki Nefud

Negew a. pustynia Negew

nelson (chwyt w walce zapaśniczej)

Nelson: Wyspa Nelsona

Nepalczyk, Nepalka; Nepalczycy (obywatele państwa Nepal)

nepalka (gatunek ryby)

Newton: Izaak a. Isaac Newton

newtonowski

Niasa a. jezioro Niasa

niby-Amerykanin, niby-Amerykanka

nibyamerykanka (o meblu)

nibyamerykański

nibyartysta, nibyartystka

nibyartystyczny

nibyblona (*biol.*)

nibychińczyk (o grze)

niby-Chińczyk, niby-Chinka

nibychiński

nibyczłowiek

nibydemokracja

nibydemokratyczny

nibyfantazja

nibyfantazyjny

nibyformacja

nibyfrancuski

nibyfrancuszczyzna

nibygęba (*biol.*)

nibygwiazda (*astr.*)

nibygwiezdny

nibymarleyowiec

nibymarleyowy

niby-Hispan, niby-Hiszpanka

nibyhiszpanka (o chorobie)

nibyhiszpański

niby-Holender, niby-Holenderka

nibyholenderka (o krowie)

nibyholenderski

nibyjagoda (*biol.*)

nibykłos (*biol.*)

nibykorzenie (*biol.*)

nibykwiat (*biol.*)

Nibylandia (*lit.*)

nibyliść (*biol.*)

nibylogicznie

nibylogiczny
nibyludowość
nibyludowy
nibylodygi (*biol.*)
nibymarchwica pojedyncza (*biol.*)
niby-Niemiec, niby-Niemka
nibyniemiecki
nibynóżka (*biol.*)
nibyobraz
nibyodbyt (*biol.*)
nibyokólek (*biol.*)
nibypatriota, nibypatriotka
nibypatriotyczny
niby-Polak, niby-Polka
nibypolka (o tańcu)
nibypolski
nibypolszczyzna
nibyprzyjaciół, nibyprzyjaciółka
nibyprzyjaźń
nibyrealny
nibyromantycznie
nibyromantyczny
nibyromantyk, nibyromantyczka
nibysernik
nibyszyszki (*biol.*)
nibyśpiew
nibyśpiewak, nibyśpiewaczka
nibyświadomie
nibyświadomość
nibyświadomy
nibyteoria
nibytka (*biol.*)
nibytka (*biol.*)
nibytorebka (*biol.*)
niby-Węgier, niby-Węgierka
nibywęgierka (o owocu)
nibywęgierski
nibywiedza
nibywiking
niby-Włoch, niby-Włoszka

nibywołski

nibyzwór

nibyzabytek

nibyznawca, nibyznawczyni

nieadekwatnie, nieadekwatniej, nienajadekwatniej

nieadekwatny, nieadekwatniejszy, nienajadekwatniejszy

nieakceptowany

nieambitny, nieambitniejszy, nienajambitniejszy

nieartykułowany

nieatrakcyjnie, nieatrakcyjniej, nienajatrakcyjniej

nieatrakcyjny, nieatrakcyjniejszy, nienajatrakcyjniejszy

nie bardzo, nie bardziej, nie najbardziej

niebezpiecznie, niebezpieczniej, nienajbezpieczniej

niebezpieczny, niebezpieczniejszy, nienajbezpieczniejszy

niebędący

niebiednie, niebiedniej, nienajbiedniej

niebiedny, niebiedniejszy, nienajbiedniejszy

nie biedny, ale bogaty

niebliiski, niebliższy, nienajbliższy

nieblisko, niebliżej, nienajbliżej

nie blisko, ale daleko

nie blond, ale rudy

niebogato, niebogaciej, nienajbogaciej

niebogaty, niebogatszy, nienajbogatszy

nie bogaty, ale biedny

niebolesny, nieboleśniej, nienajboleśniej

nieboleśnie, nieboleśniej, nienajboleśniej

nieboski (np. nieboskie stworzenie)

niebrzydki, niebrzydszy, nienajbrzydszy

niebrzydko, niebrzydziej, nienajbrzydziej

Niebuszewianin, Niebuszewianka; Niebuszewanie (mieszkańcy dzielnicy

Niebuszewo)

niebyły (którego nie było)

nie cacy

nie całkiem

niechciany

nieciekawie, nieciekawiej, nienajciekawiej

nie ciekawie, ale nudno

nieciekawy, nieciekawszy, nienajciekawszy

niecierpliwie, niecierpliwiej, nienajcierpliwiej

niecierpliwy, niecierpliwszy, nienajcierpliwszy

nieciężki, niecięższy, nienajcięższy

nieciężko, nieciężej, nienajciężej

nie ciężko, ale lekko

niecka (np. niecka retencyjna, polodowcowa; **niecka Murray ay, niecka Surat**),

ale:

Niecka Gródecko-Michałowska

Niecka Mogiłańsko-Łódzka

Niecka Nidziańska

Niecka Sieradzka

Niecka Solecka

niecofnięty

nieczęsto, nieczęściej, nienajczęściej

nieczęsty, nieczęstszy, nienajczęstszy

nieczule, nieczulej, nienajczulej

nieczuły, nieczulszy, nienajczulszy

nieczysto, nieczyściej, nienajczyściej

nieczysty, nieczystszy a. nieczyściejszy, nienajczystszy a. nienajczyściejszy

niećwiczony

niedaleki, niedalszy, nienajdalszy

niedaleko, niedalej, nienajdalej

niedatowany

niedawno, niedawniej, nienajdawniej

niedawny, niedawniejszy, nienajdawniejszy

niedelikatnie, niedelikatniej, nienajdelikatniej

niedelikatny, niedelikatniejszy, nienajdelikatniejszy

niedługi, niedłuższy, nienajdłuższy

niedługo (krótco), **niedłużej, nienajdłużej**

niedługo (wkrótce)

nie długo, ale krótko

niedobry, nielepszy, nienajlepszy

niedobrze, nielepiej, nienajlepiej

niedogodnie, niedogodniej, nienajdogodniej

niedogodny, niedogodniejszy, nienajdogodniejszy

niedokładnie, niedokładniej, nienajdokładniej

niedokładny, niedokładniejszy, nienajdokładniejszy

niedokończony

niedokręcony

niedomknięty

niedonoszony

niedookreślony
niedopatrzony
niedopieczony
niedopieszczony
niedopilnowany
niedopity
niedopowiedziany
niedopracowany
niedopuszczony
niedoręczony
niedorzecznie, niedorzeczniej, nienajdorzeczniej
niedorzeczny, niedorzeczniejszy, nienajdorzeczniejszy
niedoskonale, niedoskonalej, nienajdoskonalej
niedoskonały, niedoskonalszy, nienajdoskonalszy
niedosłuchany
niedostosowany
niedostrzegany
niedoszacowany
niedoszlifowany
nie dość
niedoświadczony
niedotknięty
niedotyczący
niedouczony
niedowędzony
niedowiedziony
niedożywiony
niedrogi, niedroższy, nienajdroższy
niedrogo, niedrożej, nienajdrożej
niedużo, niewięcej, nienajwięcej
nieduży, niewiekszy, nienajwiekszy
niedymiący
niedyskretnie, niedyskretniej, nienajdyskretniej
niedyskretny, niedyskretniejszy, nienajdyskretniejszy
nieelegancki, nieelegantszy, nienajelegantszy
nieestetycznie, nieestetyczniej, nienajestetyczniej
nieestetyczny, nieestetyczniejszy, nienajestetyczniejszy
nie fair
niefajnie, niefajniej, nienajfaniej
niefajny, niefajniejszy, nienajfajniejszy

niefiltrowany

niegasnący

niegłęboki, niegłębszy, nienajgłębszy

niegłęboko, niegłębiej, nienajgłębiej

nie głęboko, ale płytko

niegłośno, niegłośniej, nienajgłośniej

niegłośny, niegłośniejszy, nienajgłośniejszy

nieglupi, nieglupszy, nienajglupszy

nieglupio, nieglupiej, nienajglupiej

Niegocin a. jezioro Niegocin, a. Jezioro Niegocin

niegorąco, niegoręcej, nienajgoręcej

niegorący, niegorętszy, nienajgorętszy

niegorszy, nienajgorszy (od: niezły)

niegorzej, nienajgorzej (od: nieźle)

niegotowany

niegroźnie, niegroźniej, nienajgroźniej

niegroźny, niegroźniejszy, nienajgroźniejszy

niegrubo, niegrubiej, nienajgrubiej

niegruby, niegrubszy, nienajgrubszy

niegrzecznie, niegrzeczniej, nienajgrzeczniej

niegrzeczny, niegrzeczniejszy, nienajgrzeczniejszy

nie halo

nieinteligentnie, nieinteligentniej, nienajinteligentniej

nieinteligentny, nieinteligentniejszy, nienajinteligentniejszy

nieistniejący

niejadalny

niekarany

nieklasyfikowany

niekochający

niekochany

niekontrolowany

niekorzystnie, niekorzystniej, nienajkorzystniej

niekorzystny, niekorzystniejszy, nienajkorzystniejszy

niekrótki, niekrótszy, nienajkrótszy

niekrótko, niekrócej, nienajkrócej

nie krótko, ale długo

niekryjący

niekrzepnący

niekulturalnie, niekulturalniej, nienajkulturalniej

niekulturalny, niekulturalniejszy, nienajkulturalniejszy

niekwalifikowany
nieleczony
nielekki, nielżejszy, nienajlżejszy
nielekko, nielżej, nienajlżej
nie lekko, ale ciężko
nielepiej, nienajlepiej (od: niedobrze)
nielepszy, nienajlepszy (od: niedobry)
nielogicznie, nielogiczniej, nienajlogiczniej
nielogiczny, nielogiczniejszy, nienajlogiczniejszy
nielubiany
nielubiący
nielżej, nienajlżej (od: nielekko)
nielżejszy, nienajlżejszy (od: nielekki)
nieładnie, nieładniej, nienajładniej
nieładny, nieładniejszy, nienajładniejszy
niełatwo, niełatwiej, nienajłatwiej
niełatwy, niełatwiejszy, nienajłatwiejszy
niemający
niemalejący
niemalowany
niemało, niemniej, nienajmniej
niemały, niemniejszy, nienajmniejszy
niemądry, niemądrzejszy, nienajmądrzejszy
niemądrze, niemądrzej, nienajmądrzej
niemądrzejszy a. niemędrszy
Niemcewicz: Julian Ursyn Niemcewicz
niemcewiczowski
niemeldowany
niemęczący
niemiaszek a. Niemiaszek (*lekc.* o Niemcu)
niemilkący
niemiło, niemilej, nienajmilej
nie miło, ale serdecznie
niemiły, niemilszy, nienajmilszy
Niemirowianin, Niemirowianka; Niemirowianie (mieszkańcy wsi, kolonii,
przysiółka Niemirów)
niemłody, niemłodszy, nienajmłodszy
niemniej (mimo to)
niemniej jednak
niemniej, nienajmniej (od: nemało)

nie mniej, ale więcej
niemniejszy, nienajmniej (od: niemały)
niemocno, niemocniej, nienajmocniej
niemocny, niemocniejszy, nienajmocniejszy
niemodnie, niemodniej, nienajmodniej
niemodny, niemodniejszy, nienajmodniejszy
niemyty
nienabity
nienadający się
nienagrodzony
nienależący
nienapisany
nienapoczęty
nienarodzony
nienaruszony
nienasmarowany
nienauczony
nienormalnie, nienormalniej, nienajnormalniej
nienormalny, nienormalniejszy, nienajnormalniejszy
nienotowany
nienowoczesny, nienowocześniejszy, nienajnowocześniejszy
nienowy, nienowszy, nienajnowszy
nie nowy, ale stary
nieobcięty
nieobsiany
nieoceniony
nieodczuwalny
nieodgadnięty
nieodgadniony
nieodłączony
nieodnawialny
nieodnowiony
nieodrobiony
nieodwołany
nieodwzajemniony
nieodżalowany
nieogarnięty
nieogarniony
nieogolony
nieokazale, nieokazalej, nienajokazalej

nieokazały, nieokazalszy, nienajokazalszy
nieopisany
nieopłacalny
nieopłacony
nieostrożnie, nieostrożniej, nienajostrożniej
nieostrożny, nieostrożniejszy, nienajostrożniejszy
nieostrzy, nieostrzejszy, nienajostrzejszy
nieostrzyżony
nieoświetlony
nieozdobiony
nieoznaczony
nieożywiony
niepachnący
niepalący
niepalny
niepełny
nie pełny, ale pusty
nieperfumowany
niepewnie, niepewniej, nienajpewniej
niepewny, niepewniejszy, nienajpewniejszy
niepęknięty
niepięknie, niepiękniej, nienajpiękniej
niepiękny, niepiękniejszy, nienajpiękniejszy
niepijący
niepilny, niepilniejszy, nienajpilniejszy
niepisany
niepiszący
nieplanowany
nieplacący
nieplytki, nieplytszy, nienajplytszy
nieplytko, nieplycej, nienajplycej
nie plytko, ale głęboko
niepodjęty
niepodlegający
niepodpisany
niepogrzebany
niepohamowany
niepojęty
niepokazany
niepokonany

niepokryty

niepolerowany

niepolitycznie, niepolityczniej, nienajpolityczniej

niepolityczny, niepolityczniejszy, nienajpolityczniejszy

niepolski

Niepołomiczanin, Niepołomiczanka; Niepołomiczanie (mieszkańcy miasta Niepołomice)

niepomalowany

niepoplamiony

niepopłacone (np. rachunki)

niepoprawiony

Nieporęcianin, Nieporęcianka; Nieporęcianie (mieszkańcy wsi Nieporęt)

nieporównany

nieporównywalny

nieporuszony

nieporządnie, nieporządniej, nienajporządniej

nieporządnym, nieporządniejszy, nienajporządniejszy

nieposłany

nieposłuszny, nieposłuszniejszy, nienajposłuszniejszy

niepościelony

niepoświęcony

niepowołany

niepoznany

niepożądany

niepracujący

nieprędko, nieprędzy, nienajprędzy

nieprędko, nieprędzej, nienajprędzej

niepromowany

nieprosto, nieprościej, nienajprościej

nieprostym, nieprostszym, nienajprostszym

nieproszony

nieprzegotowany

nieprzemyślany

nieprzenikniony

nieprzespany

nieprzetarty

nieprzetrawiony

nieprzewidziany

nieprzeżyty

nieprzygotowany

nieprzyjemnie, nieprzyjemniej, nienajprzyjemniej
nieprzyjemny, nieprzyjemniejszy, nienajprzyjemniejszy
nieprzyjęty

nieprzystosowany
nieprzyzwyczajony

Niepszczołazanin, Niepszczołożanka; Niepszczołożanie (mieszkańcy kolonii
Niepszczołąg)

niepublikowany

niepytany

nierozcięty

nierozegrany

nierozkładany

nierozległy, nierozleglejszy, nienajrozleglejszy

nierozpatrzony

nierozpuszczony

nierozsądnie, nierozsądniej, nienajrozsądniej

nierozsądny, nierozsądniejszy, nienajrozsądniejszy

nierozstrzygnięty

nieroztropnie, nieroztropniej, nienajroztropniej

nieroztropny, nieroztropniejszy, nienajroztropniejszy

nierozważnie, nierozważniej, nienajrozważniej

nierozważny, nierozważniejszy, nienajrozważniejszy

nierzadki, nierzadszy, nienajrzadszy

nierzadko, nierzadziej, nienajrzadziej

nierzetelnie, nierzetelniej, nienajrzetelniej

nierzetelny, nierzetelniejszy, nienajrzetelniejszy

nie serio

niesilny, niesilniejszy, nienajsilniejszy

nieskładnie, nieskładniej, nienajskładniej

nieskładny, nieskładniejszy, nienajskładniejszy

nieskromnie, nieskromniej, nienajskromniej

nieskromny, nieskromniejszy, nienajskromniejszy

nieskutecznie, nieskuteczniej, nienajskuteczniej

nieskuteczny, nieskuteczniejszy, nienajskuteczniejszy

niesłaby, niesłabszy, nienajsłabszy

niesłodki, niesłodszy, nienajsłodszy

niesłodko, niesłodziej, nienajsłodziej

niesłyszany

niesłyszący

niesmacznie, niesmaczniej, nienajsmaczniej

niesmaczny, niesmaczniejszy, nienajsmaczniejszy
niespokojnie, niespokojniej, nienajspokojniej
niespokojny, niespokojniejszy, nienajspokojniejszy
niespójny, niespójniejszy, nienajspójniejszy
niesprawdzony
niesprawiedliwie, niesprawiedliwiej, nienajsprawiedliwiej
niesprawiedliwy, niesprawiedliwszy, nienajsprawiedliwszy
niesprężysty, niesprężystszy, nienajsprężystszy
niesprowokowany
niesprzyjający
niestabilny, niestabilniejszy, nienajstabilniejszy
niestary, niestarszy, nienajstarszy
nie stary, ale nowy
niestosownie, niestosowniej, nienajstosowniej
niestosowny, niestosowniejszy, nienajstosowniejszy
niestrawiony
niestrzeżony
niesumiennie, niesumienniej, nienajsumienniej
niesumienny, niesumienniejszy, nienajsumienniejszy
nieswój (skrępowany, zmieszany)
nie swój, ale cudzy
niesympatycznie, niesympatyczniej, nienajsympatyczniej
niesympatyczny, niesympatyczniejszy, nienajsympatyczniejszy
nieszczęśliwie, nieszczęśliwiej, nienajszczęśliwiej
nieszczęśliwy, nieszczęśliwszy, nienajszczęśliwszy
nieszeroi, nieszerszy, nienajszerszy
nieszeroi, nieszerzej, nienajszerej
nieszybki, nieszybszy, nienajszybszy
nieszybko, nieszybciej, nienajszybciej
nieśmiało, nieśmielej, nienajśmielej
nieśmiały, nieśmielszy, nienajśmielszy
nieświetny, nieświetniejszy, nienajświetniejszy
nieświeżo, nieświeżej, nienajświeżej
nieświeży, nieświeższy, nienajświeższy
nietłumaczony
nietłusto, nietłuściej, nienajtłuściej
nietłusty, nietłustszy a. nietłuściejszy, nienajtłustszy a. nienajtłuściejszy
nietonący
nietrafiony
nietrafny, nietrafniejszy, nienajtrafniejszy

nietrudno, nietrudniej, nienajtrudniej
 nietrudny, nietrudniejszy, nienajtrudniejszy
 nietrujący
 nietrwały, nietrwalszy, nienajtrwalszy
 nieubrany
 nieuchwytny
 nieuczciwie, nieuczciwiej, nienajuczciwiej
 nieuczciwy, nieuczciwszy, nienajuczciwszy
 nieuczynny
 nieudany
 nieugaszony
 nieujarzmiony
 nieujęty
 nieukończony
 nieukrywany
 nieuległy
 nieumyty
 nieupoważniony
 nieuprawniony
 nieuprawny
 nieuprzedzony
 nieuprzejmie, nieuprzejmiej, nienajuprzejmiej
 nieuprzejmy, nieuprzejmiejszy, nienajuprzejmiejszy
 nieusprawiedliwiony
 nieustabilizowany
 nieustający
 nieustalony
 nieustanny
 nieustawny, nieustawniejszy, nienajustawniejszy
 nieustraszony
 nieuszkodzony
 nieuśmierzony
 nieuświadomiony
 nieutarty
 nieuwzględniony
 nieuzasadniony
 nieuzdolniony
 nieuznany
 nieużyteczny, nieużyteczniejszy, nienajużyteczniejszy
 nieużywany

niewart**nieważny, nieważniejszy, nienajważniejszy****niewąski, niewęższy, nienajwęższy****niewąsko, niewężej, nienajwężej****niewdzięcznie, niewdzięczniej, nienajwdzięczniej****niewdzięczny, niewdzięczniejszy, nienajwdzięczniejszy****niewesoło, nieweselej, nienajweselej****niewesoły, nieweselszy, nienajweselszy****niewiarygodny, niewiarygodniejszy, nienajwiarygodniejszy****niewiążący****niewidzący****niewidziany****niewiele, niewięcej, nienajwięcej****niewielki, niewiększy, nienajwiększy****niewierzący****niewięcej, nienajwięcej** (od niedużo a. niewiele)**nie więcej, ale mniej****nie wprost****niewiększy, nienajwiększy** (od nieduży a. niewielki)**niewskazany****niewtajemniczony****niewychowany****niewycofany****niewyczerpany****niewyczuwalny****niewyćwiczony****niewydany****niewygłoszony****niewygodnie, niewygodniej, nienajwygodniej****niewygodny, niewygodniejszy, nienajwygodniejszy****niewygolony****niewyjaśniony****niewykluczony****niewykonany****niewykończony****niewykorzystany****niewykształcony****niewykwalifikowany****niewyleczony****niewyladowany**

niewymagający

niewymawialny

niewymawiany

niewymownie, niewymowniej, nienajwymowniej

niewymowny, niewymowniejszy, nienajwymowniejszy

niewypalony

niewyparzony

nie zaraz

niewyplacony

niewypoczęty

niewypowiedziany

niewypróbowany

niewyraźnie, niewyraźniej, nienajwyraźniej

niewyraźny, niewyraźniejszy, nienajwyraźniejszy

niewyrażony

niewyrośnięty

niewysłowiony

niewysłuchany

niewysoki, niewyższy, nienajwyższy

niewysoko, niewyżej, nienajwyżej

niewytłumaczony

niewytrzymały, niewytrzymałszy, nienajwytrzymałszy

niewyżej, nienajwyżej (od: niewysoko)

niewyższy, nienajwyższy (od: niewysoki)

niezaangażowany

niezabawny, niezabawniejszy, nienajzabawniejszy

niezabezpieczony

niezabudowany

niezadowolający

niezadowolony

niezakłócony

niezalany

niezalecany

niezależny

niezaludniony

niezałatwiony

niezamiatany

niezamieciony

niezamierzony

niezamieszkały

niezamieszkany
niezamknięty
niezamożnie, niezamożniej, nienajzamożniej
niezamożny, niezamożniejszy, nienajzamożniejszy
niezapięty
niezapłacony
niezapłodniony
niezapomniany
niezapowiadany
niezaprojektowany
niezaproszony
niezapytany
niezaręczony
niezasłany
niezatarty
niezatopiony
niezatrudniony
niezatwierdzony
niezauważony
nie zawsze
niezbadany
niezdejmowany
niezdobyty
niezdolny, niezdolniejszy, nienajzdolniejszy
niezdrowo, niezdrowiej, nienajzdrowiej
niezdrowy, niezdrowszy, nienajzdrowszy
niezgaszony
niezjedzony
niezliczony
niezłożony
niezły, niegorszy, nienajgorszy
niezmącony
niezmieniony
niezmierzony
niezmieszany
niezmięty
niezmordowany
niezmywalny
nieznający się
niezniszczony

niezorganizowany

niezrealizowany

niezrośnięty

niezrozumiały

niezrozumiany

niezrzeszony

niezużyty

niezwiązany

nieźle, niegorzej, nienajgorzej

nieżonaty

nieżyczliwie, nieżyczliwiej, nienajżyczliwiej

nieżyczliwy, nieżyczliwszy, nienajżyczliwszy

nieżyjący

Nieżywiecianin, Nieżywiecianka; Nieżywiecianie (mieszkańcy wsi, osady Nieżywieć)

Nikaragua a. jezioro Nikaragua

Nike (marka obuwnicza i firma, buty tej marki; nosić Nike)

Nikobary a. wyspy Nikobary, a. Wyspy Nikobarskie

Nikon (firma, produkt tej firmy; robić zdjęcia Nikonem)

nim by

Nissan (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Nissanem)

Niwniczanie, Niwniczanka; Niwniczanie (mieszkańcy wsi Niwnica)

nizina (np. nizina bagnista, żyzna, podbrzeżna, kontynentalna; **nizina Akan, nizina Indu**),

ale:

Arktyczna Nizina Nadbrzeżna

Nizina Amazonki

Nizina Gangesu

Nizina Indusu

Nizina Mazowiecka

Nizina Padańska

Nizina Sępopolska

Nizina Śląska

Nizina Wielkopolska

Nizina Zatokowa

Niżanin, Niżanka; Niżanie (mieszkańcy miasta, osady Nisko)

niżby

Norfolk a. wyspa Norfolk

Norweg, Norweżka; Norwegowie a. Norwedzy (obywatele państwa Norwegia)

Norwid: Cyprian Kamil Norwid

norwidowski**Nowa Kaledonia** a. wyspy **Nowa Kaledonia****Nowa Szkocja** a. półwysep **Nowa Szkocja****Nowohucianin, Nowohucianka; Nowohucianie** (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, osady **Nowa Huta**)**Noworzeszotkowianin, Noworzeszotkowianka; Noworzeszotkowianie** (mieszkańcy kolonii **Nowe Rzeszotko**)**Nurzanin, Nurzanka; Nurzanie** (mieszkańcy wsi **Nur**)**O****oaza** (np. oaza polarna, pustynna; **oaza Charga, oaza Fajum, oaza Siwa**),
ale:**Oaza Amery’ego****Oaza Bungera****obniżenie** (np. obniżenie terenu),

ale w nazwach własnych:

Obniżenie Hronu**Obniżenie Liptowsko-Spiskie****Obniżenie Orawsko-Podhalańskie****Obniżenie Otmuchowskie****Obniżenie Podsudeckie****Obniżenie Ścinawskie****Obniżenie Żytawsko-Zgorzeleckie****Ochocianin, Ochocianka; Ochocianie** (mieszkańcy dzielnicy **Ochota**)**Odrzanin, Odrzanka; Odrzanie** (mieszkańcy wsi, osady **Odra** a. wsi, osady **Odry**)**odznaka** (np. odznaka pamiątkowa, sportowa, srebrna),

ale w nazwach własnych:

Górska Odznaka Turystyczna**Odznaka Grunwaldzka****Odznaka honorowa Za Zasługi dla Ochrony Praw Człowieka**a. **odznaka honorowa Za Zasługi dla Ochrony Praw****Człowieka**, a. **Odznaka honorowa „Za Zasługi dla Ochrony****Praw Człowieka”**, a. **odznaka honorowa „Za Zasługi dla****Ochrony Praw Człowieka”****Odznaka Kościuszkowska****Odznaka Strażak Wzorowy** a. **odznaka Strażak Wzorowy**

Odznaka Wzorowy Uczeń a. odznaka Wzorowy Uczeń

Złota Odznaka Zasłużony Policjant

Ojcowianin, Ojcowianka; Ojcowianie (mieszkańcy wsi Ojców)

Okinawa a. wyspy Okinawa

Oksfordczyk, Oksfordka; Oksfordczycy (mieszkańcy miasta Oksford)

oksfordczyk, oksfordka; oksfordczycy (absolwenci uniwersytetu
w Oksfordzie)

oksfordy (rodzaj obuwia)

Olandia a. wyspa Olandia

Olecczanin, Olecczanka; Olecczanie (mieszkańcy miasta Olecko)

Olsztynianin, Olsztynianka; Olsztynianie (mieszkańcy Olsztyńskiego i miasta
Olsztyn)

Ontario a. jezioro Ontario

Opel (marka samochodów i firma, samochód tej marki; kupić Opla)

Opolanin, Opolanka; Opolanie (mieszkańcy Opolszczyzny i miasta, wsi Opole)
oraz **by**

order (np. order państwowy, za odwagę, złoty),

ale w nazwach własnych:

Order Legii Honorowej

Order Orła Białego

Order Podwiązki

Order Polonia Restituta a. order Polonia Restituta

Order Świętego Stanisława a. Order św. Stanisława

Order Uśmiechu

Order Wojenny Virtuti Militari

Order Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej

Orkady a. wyspy Orkady; Orkady Południowe

Orleańczyk, Orleanka; Orleanie (mieszkańcy miasta Orlean)

Ormuz a. cieśnina Ormuz

Ormuz a. wyspa Ormuz

Orwell: George Orwell

orwellowski

Orzepowiczanie, Orzepowiczanka; Orzepowiczanie (mieszkańcy dzielnicy
Orzepowice)

osada (rodzaj miejscowości, np. osada leśna, niezamieszkała, rybacka; osada
Anielin – część wsi Strzelewo, osada Duże Wiosło – część wsi Widlice,
osada leśna Niedźwiady),

ale:

Andrzejów-Osada

Boksze-Osada

Czarlina-Osada
Dąbrowskie-Osada
Długi Kąt-Osada
Kluczbork-Osada
Nowa Osada
Osada
Osada-Konin
Osada-Łumbie
Osada Młyńska
Osada Narty
Osady Jerzmionkie
Zakrzewska Osada

Osieczanin, Osieczanka; Osieczanie (mieszkańcy miasta, wsi, osady, kolonii, przysiółka Osiek)

osiedle (np. osiedle nowo wybudowane, podmiejskie, zadbane),
ale w nazwach własnych:

Osiedle 11 Listopada a. Os. 11 Listopada
Osiedle Białe Sady a. Os. Białe Sady
Osiedle Chemik a. Os. Chemik
Osiedle Generała Władysława Andersa a. Osiedle gen.
Władysława Andersa, a. Os. Generała Władysława Andersa,
a. Os. gen. Władysława Andersa
Osiedle Młodych a. Os. Młodych
Osiedle na Zatorzu a. Os. Na Zatorzu
Osiedle Piastów Śląskich a. Os. Piastów Śląskich
Osiedle Posejdon a. Os. Posejdon
Osiedle Skowronków a. Os. Skowronków
Osiedle Tysiąclecia a. Os. Tysiąclecia

Ostrów Lednicki a. wyspa Ostrów Lednicki

Otmuchowianin, Otmuchowianka; Otmuchowianie (mieszkańcy miasta Otmuchów)

Otranto a. cieśnina Otranto

P

pałac (np. pałac eklektyczny, neobarokowy, zabytkowy, zniszczony),
ale w nazwach własnych:

Pałac Biskupi

Pałac Branickich
Pałac Bursztynowy
Pałac Kawalera
Pałac pod Głowami
Pałac Saski
Pałac Sejmu Stanów Pomorskich
Pałac Staszica (*właśc.* **Pałac Królewskiego Towarzystwa**
Przyjaciół Nauk)
Pałac Westminsterski
Pałac Ziemstwa Pomorskiego

Pamir a. wyżyna **Pamir**

Panamczyk, Panamka; Panamczycy (obywatele państwa Panama)

panama (rodzaj kapelusza)

Panewniczanin, Panewniczanka; Panewniczanie (mieszkańcy dzielnicy
Panewniki)

park (np. park miejski, pałacowy, zadbany, zdrojowy),

ale w nazwach własnych:

Miejski Park Solidarności
Park im. Króla Jana III Sobieskiego
Park Kultury i Wypoczynku
Park na Niskich Łąkach
Park Przygodna
Park przy Świętym Źródle
Park Schöna nad Czarną Przemszą
Park Stare Koryto Warty
Park Wolności
Park Zdrojowy
Park Zdrojowy im. Hrabiego Witolda Skórczewskiego a. **Park**
Zdrojowy im. hr. Witolda Skórczewskiego

Paryżanin, Paryżanka; Paryżanie (mieszkańcy miasta Paryż)

pasmo (np. pasmo górskie, północne, skaliste),

ale w nazwach własnych:

Pasmo Birkenmajera
Pasmo Błękitne
Pasmo Fotografów
Pasmo Mizockie
Pasmo Pelczańskie
Pasmo Przedborskie
Pasmo Skaliste
Pasmo Wyhorlacko-Gutyjskie

Pasmo Wododziałowe**Pasmo Towarzystwa Królewskiego**

Pasymianin, Pasymianka; Pasymianie (mieszkańcy miasta, osady Pasym)

Pejpus a. jezioro Pejpus

pekińczyk (rasa psa)

Pekińczyk, Pekinka; Pekińczycy (mieszkańcy miasta Pekin)

Peloponez a. półwysep Peloponez

pepiczek a. Pepiczek (*lekc.* o Czechu)

pepiczka a. Pepiczka (*lekc.* o Czeszce)

pepik a. Pepik (*lekc.* o Czechu)

Pepsi (marka napojów bezalkoholowych, napój tej marki; pić Pepsi)

Persil (marka produktów do prania, produkt tej marki; wyprać w Persilu)

Peugeot (marka samochodów i firma, samochód tej marki; kupić Peugeota)

Piast (członek dynastii Piastów)

piastowski

piastowy a. Piastowy (np. syn = syn Piasta)

Picasso: Pablo Picasso

picassowski

Pieniny a. góry Pieniny; Małe Pieniny, Pieniny Spiskie

pierdu pierdu a. pierdu-pierdu, a. pierdu, pierdu

pierogarnia (np. pierogarnia nowo otwarta, popularna),

ale w nazwach własnych:

Pierogarnia Babci Marysi a. pierogarnia Babci Marysi

Pierogarnia Farszawa a. pierogarnia Farszawa

Pierogarnia Kaszubska a. pierogarnia Kaszubska

Pierogarnia Krakowiacy a. pierogarnia Krakowiacy

Pierogarnia na Deptaku a. pierogarnia Na Deptaku

Pierogarnia u Alexa i Pati a. pierogarnia U Alexa i Pati

pif paf a. pif-paf, a. pif, paf, a. pif! paf!

Pilsko a. góra Pilsko

Pitagoras

pitagorejski

pitu pitu a. pitu-pitu, a. pitu, pitu

pizzeria (np. pizzeria włoska, osiedlowa, tradycyjna),

ale w nazwach własnych:

Pizzeria Boska Włoska a. pizzeria Boska Włoska

Pizzeria Epicka a. pizzeria Epicka

Pizzeria Napoli a. pizzeria Napoli

Pizzeria na Rynku a. pizzeria Na Rynku

Pizzeria Piec a. pizzeria Piec

Pizzeria pod Drewnianym Bocianem a. pizzeria Pod Drewnianym Bocianem

Pizzeria Tomasz i Pomidory a. pizzeria Tomasz i Pomidory

Pizzeria u Szwagra a. pizzeria U Szwagra

plac (np. plac miejski, niewielki, ruchliwy, targowy),

ale w nazwach własnych:

Plac Biskupa Jana Chrapka a. Plac bp. Jana Chrapka,

a. Plac bpa Jana Chrapka, a. Pl. Biskupa Jana Chrapka,

a. Pl. bp. Jana Chrapka, a. Pl. bpa Jana Chrapka

Plac Jedności Słowiańskiej a. Pl. Jedności Słowiańskiej

Plac Mariacki a. Pl. Mariacki

Plac na Rozdrożu a. Pl. Na Rozdrożu

Plac pod Lipami a. Pl. Pod Lipami

Plac Przyjaciół z Miskolca a. Pl. Przyjaciół z Miskolca

Plac Rady Europy a. Pl. Rady Europy

Plac Rybny a. Pl. Rybny

Plac Sejmu Śląskiego a. Pl. Sejmu Śląskiego

Plac Synagogi a. Pl. Synagogi

Plac Świętej Katarzyny a. Plac św. Katarzyny, a. Pl. Świętej Katarzyny, a. Pl. św. Katarzyny

Plac Teatralny a. Pl. Teatralny

Plac Trzech Krzyży a. Pl. Trzech Krzyży

Plac Wiosny Ludów a. Pl. Wiosny Ludów

Plac Wolności a. Pl. Wolności

Plac Zbawiciela a. Pl. Zbawiciela

Platon a. Plato

platoniczny

platoński

plaskowyz (np. plaskowyz powulkaniczny; **plaskowyz Bolaven**),

ale:

Plaskowyz Edwardsa

Plaskowyz Glubczycki

Plaskowyz Leńsko-Angarski

Plaskowyz Polarny

Plaskowyz Poludniowy

Plaskowyz Queenlandzki

Plaskowyz Tarnogrodzki

Plaskowyz Tunguski

Płoń a. jezioro Płoń

pobrzeże (np. pas pobrzeża),

ale w nazwach własnych:

Pobrzeże Czarnogórskie
Pobrzeże Dalmatyńskie
Pobrzeże Gdańskie
Pobrzeże Kaszubskie
Pobrzeże Koszalińskie
Pobrzeże Meklemburskie
Pobrzeże Słowińskie
Pobrzeże Szczecińskie
Pobrzeże Zachodniopomorskie

pogórze (np. pogórze rozległe, skaliste),

ale w nazwach własnych:

Pogórze Beskidzkie
Pogórze Dynowskie
Pogórze Heskie
Pogórze Izerskie
Pogórze Karpackie
Pogórze Krupińskie
Pogórze Łużyckie
Pogórze Morawsko-Śląskie
Pogórze Szydlowskie
Pogórze Zachodniobeskidzkie

pojezierze (np. pas pojezierzy),

ale w nazwach własnych:

Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie
Pojezierze Chodzieskie
Pojezierze Ińskie
Pojezierze Mazurskie
Pojezierze Myśliborskie
Pojezierze Środkowoszwedzkie
Pojezierze Wileńskie
Pojezierze Wschodniosuwalskie
Pojezierze Zachodniopomorskie

Polak, Polka; Polacy (obywatele państwa Polska)

polana (np. polana leśna, zacieniona, zielona; **polana Budzin, polana**

Huciska, polana Trusiówka),

ale:

Polana Chocholowska
Polana Jakuszycka
Polana Kobylecka

Polana Weporska

Rusinowa Polana

Siwa Polana

polka (taniec)

polonina (np. polonina bieszczadzka),

ale w nazwach własnych:

Polonina Borżawska

Polonina Bukowska

Polonina Caryńska

Polonina Czerwona

Polonina Równa

Polonina Wetlińska

Poloniny Hryniawskie

pomnik (np. pomnik kamienny, przyrody, poległych, wysoki),

ale w nazwach własnych:

Pomnik Bohaterom Września 1939

Pomnik Czynu Polaków

Pomnik Jadwigi i Jagielly

Pomnik Książki

Pomnik ku czci Powstańców Śląskich

Pomnik Matki Sybiraczki

Pomnik Niepodległości

Pomnik „Nigdy Więcej Wojny”

Pomnik Ofiar Grudnia 1970

Pomnik Piwnicy pod Baranami

Pomnik Poległych w Bitwie pod Grochowem

Pomorzanin, Pomorzanka; Pomorzanie (mieszkańcy Pomorza)

ponieważ by

porno

pornomagazyn a. **porno magazyn**, a. **magazyn porno**

pornografia

pornopisemka a. **porno pisemka**, a. **pisemka porno**

pornoshop a. **porno shop**

Porsche (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Porsche)

Portugalczyk, Portugalka; Portugalczycy (obywatele państwa
Portugalia)

post-Jugosłowianin

postkomunistyczny

postkubizm

postprawda

potok (np. potok kręty, płytki, wartki; **potok Bystra**, **potok Jasień**, **potok Jaworzynka**),

ale:

Chochółowski Potok

Jarząbczy Potok

Kościeliski Potok

Potok Mięgoszowiecki

Potok spod Kopy

Potok Tenczyński

Szeroki Potok

Wielki Złomiskowy Potok

Złoty Potok

Żegiestowski Potok

Poznanianin, **Poznanianka**; **Poznanianie** (mieszkańcy Poznańskiego i miasta Poznań)

Poznaniak, **Poznanianka**, **Poznaniacy** (*pot.* mieszkańcy miasta Poznań)

pólakord

pólamatorski

pólamatorski, **półprofesjonalny**

pólamatorsko

pólamatorsko, **półprofesjonalnie**

pólanalfabeta

pólanalfabetka

pólanalfabetyzm

pół-Angielka

pół-Angielka, **pół-Polka**

półangielski

półangielski, **półpolski**

pół-Anglik

półanglik (rasa konia)

pół-Anglik, **pół-Polak**

pół-Arab

półarab (rasa konia)

pół-Arabka

półarabski

półarystokrata

półarystokratka

półautomat

półautomatyczny

pół-Azjata

pół-Azjata, pół-Europejczyk
pół-Azjatka
pół-Azjatka, pół-Europejka
półazjatycki
półazjatycki, póleuropejski
półbajt (*inform.*)
półbaszta
półbawelniany
półbawelniany, półlniany
półbiały
półbiały, półczarny
półbieg
półbieg, półmarsz
półblyszcząco
półblyszcząco, półmatowo
półblyszczący
półblyszczący, półmatowy
półbochenek
półbogini
półboski
półbóg
półbut
półchłop
półchłop, półrobotnik
półchłopka
półchłopka, półrobotnica
półchłopski
półchłopski, półrobotniczy
półcicho
półcicho, półgłośno
półcichy
półcichy, półgłośny
półcień
półciepło
półciepło, półzimno
półciepły
półciepły, półzimny
półciężarówka
półcylinder
półczarny

półczarny, półbiały
półczłowiek
półczłowiek, półkoziół
półczuwać
półczuwać, półdrzemać
półczuwanie
półczuwanie, półdrzemanie
póldarmo
póldarmowy
póldemokracja
póldemokrata
póldemokratyczny
póldiablę
półdlugi
półdlugi, półkrótki
póldojrzale
póldojrzale, półdziecinnie
póldojrzały
póldojrzały, półdziecinny
póldrewniany
póldrewniany, półmurowany
póldrewniany, półszklany
półdrzemać
półdrzemać, półczuwać
półdrzemanie
półdrzemanie, półczuwanie
półdrzemka
półdziecinnie
półdziecinnie, póldojrzale
półdziecinny
półdziecinny, póldojrzały
półdziki
półdziki, półoswojony
półdziko
pólelastyczny
pólelastyczny, półszywny
póletat
póletatowiec
póletatowy
pół-Europejczyk

pół-Europejczyk, pół-Azjata
pół-Europejka
pół-Europejka, pół-Azjatka
półeuropejski
półeuropejski, półazjatycki
półfabrykat
półfantastycznie
półfantastycznie, półrealistycznie
półfantastyczny
półfantastyczny, półrealistyczny
półfinalista
półfinalistka
półfinał
półfinałowy
półfrancuski
półfrancuski, półszwajcarski
pół-Francuz
pół-Francuz, pół-Szwajcar
pół-Francuzka
pół-Francuzka, pół-Szwajcarka
półgłośno
półgłośno, półcicho
półgłośny
półgłośny, półcichy
półgodzina
półgodzinny
półgolf
półgoły
półgorzki
półgorzki, półsłodki
półgorzko
półgorzko, półsłodko
półhalka
półhybryda
półhybrydowy
półinteligencki
półinteligencki, półrobotniczy
półinteligent
półinteligent, półrobotnik
półinteligentka

półinteligentka, półrobotnica

półjawa

półjawa, półsen

półkoziół

półkoziół, półczłowiek

półkożuszek

półkpiąco

półkpiąco, półpoważnie

półkpiący

półkpiący, półpoważny

półkrótka

półkrótka, półdługi

półkruchy

półksiężyc

półlegalny

półlegendarny

półleżać

półleżać, półsiedząco

półleżący

półleżący, półsiedzący

półleżeć

półleżeć, półsiedzieć

półlniany

półlniany, półbawełniany

półłsniać

półłsniać, półmatowo

półłsniały

półłsniały, półmatowy

półluk

półmaraton

półmarsz

półmarsz, półbieg

półmaska

półmat

półmatowo

półmatowo, półbłyszcząco

półmatowo, półłsniać

półmatowy

półmatowy, półbłyszczący

półmatowy, półłsniały

półmechaniczny
półmetal (*chem.*)
pół-Metys
pół-Metys, pół-Mulat
pół-Metyska
pół-Metyska, pół-Mulatka
półmiejski
półmiejski, półwiejski
półmiękki
półmiękki, półtwardy
półmiękko
półmiękko, półtwardo
półmięsny
półmięsny, półwarzywny
półmokro
półmokro, półsucho
półmokry
półmokry, półsuchy
półmrok
pół-Mulat
pół-Mulat, pół-Metys
pół-Mulatka
pół-Mulatka, pół-Metyska
półmurowany
półmurowany, półdrewniany
półnagi
półnago
półnauka
półnauka, półzabawa
półobrazony
półoficjalnie
półoficjalność
półoficjalny
półokrąg
półokrągło
półokrągły
półomdlały
półoswojony
półoswojony, półdziki
półoś

półpauza

pół-Polak

pół-Polak, pół-Anglik

pół-Polka

pół-Polka, pół-Angielka

półpolski

półpolski, półangielski

półpoważnie

półpoważnie, półkpiąco

półpoważnie, półżartobliwie

półpoważny

półpoważny, półkpiący

półpoważny, półżartobliwy

półprodukt

półprofesjonalnie

półprofesjonalnie, półamatorsko

półprofesjonalny

półprofesjonalny, półamatorski

półprosta

półprzezroczysty a. półprzeźroczysty

półprzymknięty

półpustynia

półpustynny

półrealistycznie

półrealistycznie, półfantastycznie

półrealistyczny

półrealistyczny, półfantastyczny

półrobotnica

półrobotnica, półchłopka

półrobotnica, półinteligentka

półrobotniczy

półrobotniczy, półchłopski

półrobotniczy, półinteligencki

półrobotnik

półrobotnik, półchłop

półrobotnik, półinteligent

półrozkwitły

półrzewnie

półrzewnie, półsmutno

półrzewny

półrzewny, półsmutny
półsamogłoska (*jęz.*)
pólsen
pólsen, półjava
pólsennie
pólsenny
półserio
półserio, półżartem
półsiad
półsiedząco
półsiedząco, półleżąco
półsiedzący
półsiedzący, półleżący
półsiedzieć
półsiedzieć, półleżec
półsieroctwo
półsierota
pół-Skandynaw
pół-Skandynaw, pół-Słowianin
pół-Skandynawka
pół-Skandynawka, pół-Słowianka
półskandynawski
półskandynawski, półsłowiański
półsłodki
półsłodki, półgorzki
półsłodko
półsłodko, półgorzko
pół-Słowianin
pół-Słowianin, pół-Skandynaw
pół-Słowianka
pół-Słowianka, pół-Skandynawka
półsłowiański
półsłowiański, półskandynawski
półsmutno
półsmutno, półrzewnie
półsmutny
półsmutny, półrzewny
półspać
półspać, półczuwać
półspalanie (*chem.*)

pólsucho

pólsucho, półmokro

pólsuchy

pólsuchy, półmokry

półsurowy

półsurowy, póługotowany

pólszaleniec

pólszaleniestwo

pólszalony

pólszklany

pólszklany, półdrewniany

pólszlachetnie

pólszlachetny

pólsztywny

pólsztywny, półelastyczny

pół-Szwajcar

pół-Szwajcar, pół-Francuz

pół-Szwajcarka

pół-Szwajcarka, pół-Francuzka

półszwajcarski

półszwajcarski, półfrancuski

półśląski

pół-Ślązaczka

pół-Ślązak

półświadomie

półświadomy

półtajnie

półtajny

półtłusto

półtłusty

półtwardo

półtwardo, półmiętko

półtwardy

półtwardy, półmiękki

póługotowany

póługotowany, półsurowy

półuśmieszek

półwalec

półwalek

półwarzywny

półwarzywny, półmięśny

półwiecze

półwiejski

półwiejski, półmiejski

półwieniec

półwilgotny

półwilgotny, półsuchy

półwysep (np. półwysep długi, rozległy, rzeczny; **półwysep Jukatan, półwysep Labrador**),

ale:

Półwysep Apeniński

Półwysep Arabski

Półwysep Bałkański

Półwysep Helski

Półwysep Jutlandzki

Półwysep Kornwalijski

Półwysep Pirenejski

Półwysep Przylądkowy

Półwysep Skandynawski

Półwysep Zielonego Przylądka

półwytrawny

półzabawa

półzabawa, półnauka

półzielony

półzielony, półbłękitny

półzimno

półzimno, półciepło

półzimny

półzimny, półciepły

półzwęglony

półżartem

półżartem, półserio

półżywy

pradolina (np. pradolina rzeki),

ale w nazwach własnych:

Pradolina Notecka

Pradolina Podkarpacka

Pradolina Warciańsko-Odrzańska

Pradolina Warszawsko-Berlińska

Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka

Pradolina Wieprza

Pradolina Wisły

Pradolina Wrocławsko-Magdeburska

Prażanin, Prażanka, Prażanie (mieszkańcy miasta, dzielnicy miasta Praga)

prąd (np. prąd morski, zimny, prądy konwekcyjne; **prąd Agulhas**,

prąd Golsztrum),

ale:

Prąd Brazylijski

Prąd Falklandzki

Prąd Nowej Ziemi

Prąd Południoworównikowy

Prąd Przylądka Horn

Prąd Wiatrów Zachodnich

Prąd Zachodniogrenlandzki

Prąd Zachodniospitsbergeński

Prąd Zatokowy

prometejski

Prometeusz (postać mitologiczna)

prometeuszowy a. Prometeuszowy (np. czyn = czyn Prometeusza)

Prus: Bolesław Prus

prusowski

Pyrrus

pyrrusowe a. Pyrrusowe zwycięstwo (*fraz.* zwycięstwo niewspółmierne do poniesionych strat)

pyrrusowy a. Pyrrusowy (np. pyrrusowe a. Pyrrusowe wojsko = wojsko Pyrrusa)

przedgórze (np. przedgórze pofałdowane, szerokie),

ale w nazwach własnych:

Przedgórze Austriackie

Przedgórze Paczkowskie

Przedgórze Sudeckie

przełęcz (np. przełęcz górską, łagodną, rozległą; **przełęcz Athabaska**,

przełęcz Przysłop, przełęcz Rohatka, przełęcz Zawrat),

ale:

Lodowa Przełęcz

Przełęcz Jabłonkowska

Przełęcz Karkonoska

Przełęcz Mięgoszowiecka

Przełęcz pod Kopą

Przełęcz Tetmajera

Przełęcz Trzech Pagód

Przełęcz Wierzgającego Konia

Szpigłasowa Przełęcz

Wielka Przełęcz Świętego Bernarda a. Wielka Przełęcz św. Bernarda

przełom (np. przełom antecedentny, epigenetyczny, przełom Dunajca),

ale w nazwach własnych:

Lubuski Przełom Odry

Małopolski Przełom Wisły

Przełom Czerwonej Wieży

Przełom Tary

Trzy Przełomy Jangcy

przesmyk (np. przesmyk między morzami, wąski; **przesmyk Auckland**,

przesmyk Darién, **przesmyk Hormuz**, **przesmyk Kra**),

ale:

Przesmyk Karelski

Przesmyk Koryncki

Przesmyk Panamski

Przesmyk Perokopski

Przesmyk Sueski

przylądek (np. przylądek skalisty, wietrzny; **przylądek Almadi**, **przylądek**

Baba, **przylądek Farvel**, **przylądek Rozewie**),

ale:

Przylądek Biały

Przylądek Dobrej Nadziei

Przylądek Douglasa

Przylądek Henrietty Marii

Przylądek Księcia Walii

Przylądek Igielny

Przylądek Melville’a

Przylądek Północny

Przylądek Scotta

Przylądek Zielony

przysiółek (rodzaj miejscowości, np. przysiółek niewielki, opustoszały,

zapomniany; przysiółek Gąsiorówek – część kolonii Gąsiorów,

przysiółek Marcelin – część osady Jarosławiec, przysiółek Pod Czarnym

Lasem – część wsi Osiek),

ale:

Dworcowy Przysiółek

Przysiółek

Przysiółek Dolny

Puma (marka obuwicza i firma, buty tej marki; nosić Pumy)

pustynia (np. pustynia afrykańska, bezkresna, skalista; **pustynia Gobi**,
pustynia Namib, **pustynia Negew**, **pustynia Sahara**),

ale:

Mała Pustynia Piaszczysta

Pustynia Arabska

Pustynia Błędowska

Pustynia Gibsona

Pustynia Judzka

Pustynia Nubijska

Pustynia Strzeleckiego

Wielka Pustynia Słona

Wielka Pustynia Wiktorii

puszcza (np. puszcza podlaska, wielowiekowa),

ale w nazwach własnych:

Puszcza Augustowska

Puszcza Białowieska

Puszcza Knyszyńska

Puszcza Myszyniecka

Puszcza Nadnotecka

Puszcza Notecka

Puszcza Sandomierska

Puszcza Świętokrzyska

Q

quasiakademicki

quasiantonimia (*jęz.*)

quasiantonimy (*jęz.*)

quasi-Bawarczyk, **quasi-Bawarka**

quasibawarka (o napoju)

quasycytat

quasicząstka (*fiz.*)

quasi-Czech, **quasi-Czeszka**

quasiczeszki (o butach)

quasidemokratycznie

quasidemokratyczny

quasidyscyplina

quasifrancuski

quasi-Francuz, quasi-Francuzka

quasifunkcja

quasijudykacyjny (*praw.*)

quasikapitalizm

quasikryterium

quasikryterialny

quasimatematyczny

quasinauka

quasinaukowy

quasiobiekt

quasiopiekun, quasiopiekunka

quasipaństwa

quasi-Polak, quasi-Polka

quasipostępowy

quasiprawny

quasireligijny

quasisądy

quasistatyczny

quasisynonimia (*jęz.*)

quasisynonimy (*jęz.*)

quasi-Tatar, quasi-Tatarka

quasitatar (o potrawie)

quasiumysłowy

quasiwykształcenie

R

Rabelais: Franciszek a. François Rabelais

rabelaisowski

Racimierzanin, Racimierzanka; Racimierzanie (mieszkańcy wsi, osady Racimierz)

Radziwill

radziwillowski

Rafael: Rafael Santi

rafaelowski

Rakowianin, Rakowianka; Rakowianie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, osady, kolonii Raków)

raz raz a. raz-raz, a. raz, raz

Redzianin, Redzianka; Redzianie (mieszkańcy miasta Reda)

Rej: Mikołaj Rej

rejowski

Rembrandt: Rembrandt Harmenszoon van Rijn

rembrandtowski

Renault (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Renault)

restauracja (np. restauracja chińska, elegancka, stylowa),

ale w nazwach własnych:

Restauracja Cysterska a. restauracja Cysterska

Restauracja De Novo a. restauracja De Novo

Restauracja Dzika Gęś a. restauracja Dzika Gęś

Restauracja Pieprz i Sól a. restauracja Pieprz i Sól

Restauracja pod Żaglami a. restauracja Pod Żaglami

Restauracja Polska Kuźnia a. restauracja Polska Kuźnia

**Restauracja Spizarnia Szczecińska a. restauracja Spizarnia
Szczecińska**

Restauracja Wieczór nad Wisłą a. restauracja Wieczór nad Wisłą

Reymont: Władysław Reymont

reymontowski

Riukiu a. wyspy Riukiu

Rochowianin, Rochowianka; Rochowianie (mieszkańcy wsi, przysiółka
Rochów)

Rodos a. wyspa Rodos

Rolls-Royce (marka samochodów i firma, samochód tej marki; kupić
Rolls-Royce'a)

rondo (np. rondo bezkolizyjne, dwupoziomowe, osiedlowe),

ale w nazwach własnych:

**Rondo Biskupa Ignacego Jeża a. Rondo bp. Ignacego Jeża,
a. Rondo bpa Ignacego Jeża**

Rondo Generała Jerzego Ziętka a. Rondo gen. Jerzego Ziętka

Rondo Honorowych Dawców Krwi

Rondo Kocmyrzowskie im. Józefa Gorzelanego

Rondo Piekarza Ochwata

Rondo pod Zegarem

Rondo Praw Kobiet

Rondo Solidarności

Rondo Świętego Jerzego a. Rondo św. Jerzego

Rondo Władysława Bartoszewskiego

Rondo Żegrze

Rospuda a. jezioro Rospuda

Rozewie a. przylądek Rozewie, a. Przylądek Rozewski

Roztocze a. wyżyna Roztocze

rów (np. rów oceaniczny, szeroki; **rów Kermadec, rów Riukiu**),

ale:

Rów Falklandzki

Rów Filipiński

Rów Gór Skalistych

Rów Jawajski

Rów Mariański

Rów Orkadów Południowych

Rów Salomona

Rów Sandwichu Południowego

Równica a. góra Równica

równik

równina (np. równina denudacyjna, trawiasta, stepowa; **równina Alaska,**

równina Serengeti),

ale:

Równina Augustowska

Równina Belska

Równina Dolnoniemieńska

Równina Dzisny

Równina Kurpiowska

Równina Muszy i Niemenka

Równina Niewiaży

Równina Pyrzycka

Równina Środkowej Windawy

Równina Zachodniożmudzka

Różopolanin, Różopolanka; Różopolanie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi Różopole)

Rubens: Peter Paul Rubens

rubensowski

Rudawy a. góry Rudawy; Rudawy Bośniackie, Rudawy Siedmiogrodzkie,

Rudawy Słowackie, Rudawy Spiskie, Rudawy Toskańskie, Rudawy Weporskie

Rumun, Rumunka; Rumuni (obywatele państwa Rumunia)

rusek a. Rusek (*lekc. a. obraz.* o Rosjaninie)

ruska a. Ruska (*lekc. a. obraz.* o Rosjance)

rynna (np. rynna piarżysta, polodowcowa, skalista),

ale w nazwach własnych:

Rynna Cesarska

Rynna Norweska

Rynna Słupska

Rynna Szetlandzka

Rynna Wyspy Niedźwiedziej

rypciem pypcium a. rypciem-pypcium, a. rypcium, pypcium

Ryżanin, Ryżanka; Ryżanie (mieszkańcy miasta Ryga)

ryżanka (zupa)

rzeka (np. rzeka rwąca, uregulowana, wielokorytowa; rzeka Adyga, Amazonka, Angara, Barycz, Biała Przemsza, Biebrza, Brda, Bzura, Czarna Hańcza, Czeremosz, Dunaj, Eufrat, Izera, Jangcy, Jordan, Kolorado, Loara, Missisipi, Narew, Nysa Kłodzka, Nil, Orinoko, Odra, Sambra, San, Sekwana, Tygrys, Warta, Wisła),

ale:

Rzeka Czarna

Rzeka Czerwona

Rzeka Krokodyła

Rzeka Łabędzia

Rzeka Miedziana

Rzeka Perłowa

Rzeka Śnieżna

Rzeka Świętego Wawrzyńca a. Rzeka św. Wawrzyńca

Rzeka Żółta

Rzeszowianin, Rzeszowianka; Rzeszowianie (mieszkańcy Rzeszowskiego i miasta Rzeszów)

Rzgowianin, Rzgowianka; Rzgowianie (mieszkańcy miasta, wsi Rzgów)

Rzymianin, Rzymianka; Rzymianie (obywatele starożytnego państwa Rzym i mieszkańcy miasta Rzym)

S

Sabała: *właśc.* Jan Krzeptowski

sabałowy a. Sabalowy (np. sabałowe a. Sabałowe opowieści = opowieści Sabały)

Sahara a. pustynia Sahara; Atlas Saharyjski

Saksończyk, Saksonka; Saksończycy (mieszkańcy kraju związkowego Saksonia)

Salamina a. wyspa Salamina

Samos a. wyspa Samos

Samotraka a. wyspa Samotraka

Samsung (firma technologiczna i marka sprzętów elektronicznych, produkt tej marki; używać Samsunga)

Sandomierzanin, Sandomierzanka; Sandomierzanie (mieszkańcy miasta Sandomierz)

Sandwich Południowy a. wyspa Sandwich Południowy

sanktuarium (np. sanktuarium diecezjalne, maryjne, narodowe),
ale w nazwach własnych:

Sanktuarium Bożego Miłosierdzia

Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej

Sanktuarium Matki Bożej Leśniowskiej Patronki Rodzin

Sanktuarium Matki Sprawiedliwości i Miłości Społecznej

Sanktuarium Pasyjno-Maryjne

Sanmaryńczyk, Sanmarynka; Sanmaryńczycy (obywatele państwa San Marino i mieszkańcy miasta San Marino)

Sarajewianin, Sarajewianka; Sarajewianie (mieszkańcy miasta Sarajewo)

Sardynia a. wyspa Sardynia

Sardyńczyk, Sardynianka a. Sardynka; Sardyńczycy (mieszkańcy wyspy Sardynia)

sardynka (ryba)

Sartre: Jean-Paul Sartre

sartre’owski

Schiller: Fryderyk a. Friedrich Schiller

schillerowski

Schopenhauer: Arthur Schopenhauer

schopenhauerowski

Scotia a. morze Scotia

Seat (marka samochodów i firma, samochód tej marki; kupić Seata)

Seram a. morze Seram

Senegalczyk, Senegalka; Senegalczycy (obywatele państwa Senegal)

Serocczanin, Serocczanka; Serocczanie (mieszkańcy miasta, wsi, kolonii Serock)

Siecino a. jezioro Siecino

Sienkiewicz: Henryk Sienkiewicz

sienkiewiczowski

Sikoku a. wyspa Sikoku

Singapurczyk, Singapurka; Singapurczycy (obywatele państwa Singapur i mieszkańcy miasta Singapur)

Skoczowianin, Skoczowianka; Skoczowianie (mieszkańcy miasta, wsi Skoczów)

Skoda (oryg. Škoda; marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Skodą)

Skopus a. **góra Skopus**

skoro by

Skrwilno a. **jezioro Skrwilno**

Skrzyczne a. **góra Skrzyczne**

skwer (np. skwer mały, osiedlowy, ukwiecony, z fontanną),

ale w nazwach własnych:

Skwer Cisy

Skwer im. Jana Antoniego Strzeleckiego

Skwer Kościuszki

Skwer Niezależnego Zrzeszenia Studentów

Skwer Powstańców Warszawskich

Skwer Przyjaciół z Miskolca

Skwer Sprawiedliwych wśród Narodów Świata

Skwer Stulecia Powstań Śląskich

Skwer Trzech Tramwajarek

Skwer Wolnej Ukrainy

Słowak, Słowaczka; Słowacy (obywatele państwa Słowacja)

Ślupszczanin, Ślupszczanka; Ślupszczanie (mieszkańcy miasta Ślupsk)

Smykowanin, Smykowanica; Smykowanie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, przysiółka Smyków)

sobór (np. sobór największy, monumentalny, prawosławny),

ale w nazwach własnych:

Sobór Mądrości Bożej (= Sobór Sofijski)

**Sobór metropolitalny Świętej Równiej Apostołom Marii
Magdaleny**

Sobór Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy

Sobór Świętego Mikołaja a. Sobór św. Mikołaja

**Sobór Świętych Cyryla i Metodego a. Sobór św. św. Cyryla
i Metodego**

Sofijczyk, Sofijka, Sofijczycy (mieszkańcy miasta Sofia)

Sokolica a. **góra Sokolica**

sokratejski

Sokrates

sokratyczny

Sonora a. **pustynia Sonora**

Sony (firma technologiczna i marka sprzętów elektronicznych, produkt tej marki; kupić Sony)

Sopocianin, Sopocianka; Sopocianie (mieszkańcy miasta Sopot)

Sosnowiczanie, Sosnowiczanka; Sosnowiczanie (mieszkańcy miasta, wsi Sosnowiec)

Spitsbergen a. wyspa **Spitsbergen**; Krawędź Spitsbergeńska, Ławica

Spitsbergeńska

spartanin, spartanka; spartanie (ludzie prowadzący surowy tryb życia)

Spartanin, Spartanka; Spartanie (mieszkańcy miasta Sparta)

Sporady a. wyspy **Sporady**; Sporady Południowe, Sporady Północne

Sporyszanin, Sporyszanka; Sporyszenie (mieszkańcy dzielnicy miasta, osady Sporysz)

sru tu tu tu a. **sru-tu-tu-tu**, a. **sru, tu, tu, tu**

stanisławowski (od: Stanisław August Poniatowski)

staw (np. staw naturalny, płytki, tatrzański; **staw Bolina, staw Cyranka, staw Olszak**),

ale:

Batyżowiecki Staw

Długi Staw Staroleśny

Kolisty Staw

Mały Żabi Staw Miękusowiecki

Niżni Ciemnosmreczyński Staw

Staw Amendy

Staw nad Skokiem

Staw Płaszowski

Wielki Biały Staw

Wyżni Żabi Staw Miękusowiecki

Zmarzły Staw pod Polskim Grzebieniem

Stebłowianin, Stebłowianka; Stebłowianie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi Steblów)

Stendhal: *właśc.* Marie Henri Beyle

stendhalowski

Stożek a. góra **Stożek**

stuku puku a. **stuku-puku**, a. **stuku, puku**

Sudety a. góry **Sudety**; Sudety Środkowe, Sudety Wschodnie, Sudety Zachodnie, Przedgórze Sudeckie, Puszcza Sudecka

Subaru (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Subaru)

subkategoria

subkontynentalny

sublicencja

subregion

Suchowolanin, Suchowolanka; Suchowolanie (mieszkańcy miasta, wsi, osady, kolonii Suchowola)

Sulu a. morze **Sulu**

Sulu a. wyspy **Sulu**

Sumatra a. **wyspa Sumatra**; Sumatra Północna, Sumatra Południowa, Sumatra Zachodnia

Sund a. **cieśnina Sund**

super (światny, wspaniały; najwyższej jakości)

superarbitr (*praw.*)

superatrakcyjny a. **super atrakcyjny**

supermarket (duży sklep samoobsługowy)

super market a. **market super** (wspaniały market)

super-Polak a. **super Polak**

superpomysł a. **super pomysł**, a. **pomysł super**

superzabawa a. **super zabawa**, a. **zabawa super**

Suwałczanin, **Suwałczanka**; **Suwałczanie** (mieszkańcy miasta, wsi Suwałki)

Suzuki (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Suzuki)

Syjon a. **góra Syjon**

synagoga (np. synagoga drewniana, przedwojenna, zabytkowa),
ale w nazwach własnych:

Biała Synagoga

Stara Synagoga

Synagoga Chewra Nosim

Synagoga im. Zalmana i Rywki Małżonków Nożyków

Synagoga Izaaka

Wielka Synagoga

Synaj a. **półwysep Synaj**

Syrta a. **zatoka Syrta**; Mała Syrta, Wielka Syrta

Sypniewianin, **Sypniewianka**; **Sypniewianie** (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, osady Sypniewo)

Szantung a. **półwysep Szantung**, a. **Półwysep Szantuński**

szast prast a. **szast-prast**, a. **szast**, **prast**

Szczecinianin, **Szczecinianka**; **Szczecinianie** (mieszkańcy Szczecińskiego i miasta Szczecin)

szczyt (np. szczyt ośnieżony, wysoki; szczyt Rysy, Szrenica, Śnieżka, Świnica, Szyndzielnia, Trzy Korony),

ale:

Ciężki Szczyt

Czarny Szczyt

Czekanowskiego Szczyt

Durny Szczyt

Jagnięcy Szczyt

Lodowy Szczyt

Szczyt Adama

Szczyt Awicenny

Szczyt Ismaila Samaniego

Szekspir: William Szekspir a. Shakespeare

szekspirowski

Szetlandy a. **wyspy Szetlandy**; Szetlandy Południowe, Rów Szetlandzki,

Rynna Szetlandzka, Wyspy Szetlandzkie

szkop a. **Szkop** (*lekc.* a. *obraż.* o Niemcu)

Szopen: Fryderyk Szopen a. Chopin

szopenowski a. **chopinowski**

szuru buru a. **szuru-buru**, a. **szuru**, **buru**

Szóstak a. **jezioro Szóstak**

Sztokholmczyk, **Sztokholmka**; **Sztokholmczycy** (mieszkańcy miasta Sztokholm)

szwajcar (portier; ser)

Szwajcar, **Szwajcarka**; **Szwajcarzy** (obywatele państwa Szwajcaria)

szwed (klucz nastawny; czarny granit)

Szwed, **Szwedka**; **Szwedzi** (obywatele państwa Szwecja)

szwedka (kurtka)

szwedy (spodnie)

szwedy a. **Szwedy** (*lekc.* a. *obraż.* o Szwedach)

Ś

Ślązak, **Śląaczka**; **Ślązacy** (mieszkańcy Śląska)

Śleszynianin, **Śleszynianka**; **Śleszynianie** (mieszkańcy wsi Śleszyn)

Ślęza a. **góra Ślęza**

Śniardwy a. **jezioro Śniardwy**

Śremianin, **Śremianka**; **Śremianie** (mieszkańcy miasta, wsi, przysiółka Śrem)

Środulanin, **Środulanka**; **Środulanie** (mieszkańcy dzielnicy Środula)

Świebodzinianin, **Świebodzinianka**; **Świebodzinianie** (mieszkańcy miasta, wsi Świebodzin)

Świerżanin, **Świerżanka**; **Świerżanie** (mieszkańcy wsi, kolonii Świerż)

Święcajty a. **jezioro Święcajty**

Święta Helena a. **wyspa Święta Helena**

Świna a. **cieśnina Świna**

Świnoujścianin, **Świnoujścianka**; **Świnoujścianie** (mieszkańcy miasta Świnoujście)

Świteż a. **jezioro Świteż**

T

Tabor a. **góra Tabor**

Tahiti a. **wyspa Tahiti**

Taj, Tajka; Tajowie a. **Tajlandczyk, Tajlandka; Tajlandczycy** (obywatele państwa Tajlandia)

Tajlandczyk, Tajlandka; Tajlandczycy a. **Taj, Tajka; Tajowie** (obywatele państwa Tajlandia)

Tallinianin, Tallinianka; Tallinianie a. **Tallińczyk, Tallinka; Tallińczycy** (mieszkańcy miasta Tallin a. Tallinn)

Tallińczyk, Tallinka; Tallińczycy a. **Tallinianin, Tallinianka; Tallinianie** (mieszkańcy miasta Tallin a. Tallinn)

Tana a. **jezioro Tana**

Tanganika a. **jezioro Tanganika**

Tarłowianin, Tarłowianka; Tarłowianie (mieszkańcy wsi Tarłów)

Tczewianin, Tczewianka; Tczewianie (mieszkańcy miasta Tczew)

teatr (np. teatr kukiełkowy, ogródkowy, pantomimy),
ale w nazwach własnych:

Teatr Dzieci Zagłębia im. Jana Dormana

Teatr Gry i Ludzie a. **teatr Gry i Ludzie**

Teatr Kana a. **teatr Kana**

Teatr Lalek Pleciuga a. **teatr lalek Pleciuga**

Teatr Rozmaitości a. **teatr Rozmaitości**

Teatr u Przyjaciół a. **teatr U Przyjaciół**

Teatr Współczesny a. **teatr Współczesny**

Tebańczyk, Tebanka; Tebańczycy (mieszkańcy miasta Teby)

Tehuantepec a. **przesmyk Tehuantepec**

Teksańczyk, Teksanka; Teksańczycy (mieszkańcy stanu Teksas)

Teneryfa a. **wyspa Teneryfa**

Terczynianin, Terczynianka; Terczynianie (mieszkańcy przysiółka Terczyn)

tesla (jednostka fizyczna, symbol: T)

Tesla (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Tesłą)

tik tak a. **tik-tak**, a. **tik, tak**

Timor a. **wyspa Timor**

Timor a. **morze Timor**

Torunianin, Torunianka; Torunianie (mieszkańcy miasta, wsi Toruń)

Toskańczyk, Toskanka; Toskańczycy (mieszkańcy regionu Toskania)

toteż by

Toyota (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Toyotą)

Trafalgar a. przylądek **Trafalgar**

tra la la a. **tra-la-la**, a. **tra, la, la**

tra ta ta a. **tra-ta-ta**, a. **tra, ta, ta**

trans (o osobie)

transmężczyzna a. **trans mężczyzna**, a. **mężczyzna trans**

transakcja

transarktyczny

transfobia

transformer

transkobieta a. **trans kobieta**, a. **kobieta trans**

transplciowy

trattoria (np. **trattoria** popularna, przytulna),

ale w nazwach własnych:

Trattoria Luigi e Antonio a. **trattoria Luigi e Antonio**

Trattoria Mamma Mia a. **trattoria Mamma Mia**

Trattoria Santa Lucia a. **trattoria Santa Lucia**

Trattoria Toscana a. **trattoria Toscana**

Trattoria u Przyjaciół a. **trattoria U Przyjaciół**

Trattoria Włoskie Klimaty a. **trattoria Włoskie Klimaty**

trele morele a. **trele-morele**, a. **trele, morele**

Trojanin, Trojanka; Trojanie a. **Trojańczyk, Trojanka; Trojańczycy**

(obywatele starożytnego miasta-państwa Troja)

Trojańczyk, Trojanka; Trojańczycy a. **Trojanin, Trojanka; Trojanie**

(obywatele starożytnego miasta-państwa Troja)

Trynidad a. **wyspa Trynidad**

trzask prask a. **trzask-prask**, a. **trzask, prask**

Trzebiczanin, Trzebiczanka; Trzebiczenie (mieszkańcy wsi, kolonii

Trzebiecz)

Tuczno a. **jezioro Tuczno**

Tunezyjczyk, Tunezyjka; Tunezyjczycy (obywatele państwa Tunezja)

Turawianin, Turawianka; Turawianie (mieszkańcy wsi Turawa)

Turbacz a. **góra Turbacz**

turbo (mający zwielokrotnioną moc)

turbodoładowanie (zwiększenie mocy silnika)

turbogenerator (*techn.*)

turboimpreza a. **turbo impreza**, a. **impreza turbo**

Turczanin, Turczanka; Turczanie (mieszkańcy miasta, wsi, osady Turek)

Turek, Turczynka; Turcy (obywatele państwa Turcja)

Turyńczyk, Turyнка; Turyńczycy (mieszkańcy regionu Turyngia i miasta

Turyń)

tuż tuż a. **tuż-tuż**, a. **tuż**, **tuż**

Tyczynianin, **Tyczynianka**; **Tyczynianie** (mieszkańcy miasta, wsi, osady Tyczyn)

Tyrolczyk, **Tyrolka**; **Tyrolczycy** (mieszkańcy kraju związkowego Tyrol)
tyrolka (kapelusz; kolejka linowa; ślizgacz linowy)

Tyszanin, **Tyszanka**; **Tyszenie** (mieszkańcy miasta Tychy)

U

u cha cha a. **u-cha-cha**, a. **u**, **cha**, **cha**

Ufijczyk, **Ufijka**, **Ufijczycy** (mieszkańcy miasta Ufa)

Uhowianin, **Uhowianka**; **Uhowianie** (mieszkańcy wsi Uhowo)

Ujścianin, **Ujścianka**; **Ujścianie** (mieszkańcy miasta Ujście)

Ukrainiec, **Ukrainka**; **Ukraińcy** (obywatele państwa Ukraina)

ulica (np. ulica ruchliwa, szeroka, w centrum)

ulica 3 Maja a. **ul. 3 Maja**, a. **ulica Trzeciego Maja**, a. **ul. Trzeciego Maja**

ulica Bohaterów Monte Cassino a. **ul. Bohaterów Monte Cassino**

ulica Długa a. **ul. Długa**

ulica Generała Jana Henryka Dąbrowskiego a. **ulica gen. Jana Henryka Dąbrowskiego**, a. **ul. Generała Jana Henryka Dąbrowskiego**, a. **ul. gen. Jana Henryka Dąbrowskiego**

ulica Jana z Kolna a. **ul. Jana z Kolna**

ulica Ku Słońcu a. **ul. Ku Słońcu**

ulica Mieszka I a. **ul. Mieszka I**

ulica Na Grobli a. **ul. Na Grobli**

ulica Ojca Augustyna Kordeckiego a. **ulica o. Augustyna Kordeckiego**, a. **ul. Ojca Augustyna Kordeckiego**, a. **ul. o. Augustyna Kordeckiego**

ulica Piastowska a. **ul. Piastowska**

ulica Przy Zamczysku a. **ul. Przy Zamczysku**

ulica Świętego Jana a. **ulica św. Jana**, a. **ul. Świętego Jana**, a. **ul. św. Jana**

ulica Żwirki i Wigury a. **ul. Żwirki i Wigury**

Umbryczyk, **Umbryjka**; **Umbryczycy** (mieszkańcy regionu Umbria)
Upolu a. **wyspa Upolu**

Ursynowianin, **Ursynowianka**; **Ursynowianie** (mieszkańcy dzielnicy Ursynów)

Uśmierzanin, Uśmierzanka; Uśmierzanie (mieszkańcy osady Uśmierz)

Utah a. jezioro Utah

Uznam a. wyspa Uznam

V

Valencia a. jezioro Valencia

Varanger a. półwysep Varanger

Vizir (marka produktów do prania, produkty tej marki; wyprać w Vizirze)

Volkswagen (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Volkswagenem)

Volvo (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Volvo)

W

Wadąg a. jezioro Wadąg

Wadowiczanin, Wadowiczanka; Wadowiczanie (mieszkańcy miasta Wadowice)

Waga a. przełęcz Waga

Wagner: Ryszard a. Richard Wagner

wagnerowski

Wajgacz a. wyspa Wajgacz

Walijczyk, Walijka, Walijczycy (mieszkańcy Walii)

Wallenrod (postać literacka)

wallenrodyczny a. walenrodyczny

Walpusz a. jezioro Walpusz

Waplewianin, Waplewianka; Waplewianie (mieszkańcy wsi, osady, kolonii Waplewo)

Warmiak, Warmiaczka, Warmiacy (mieszkańcy Warmii)

Warneńczyk, Warnenka; Warneńczycy (mieszkańcy miasta Warny)

Warszawiak, Warszawianka; Warszawiacy (*pot.* mieszkańcy miasta Warszawa)

Warszawianin, Warszawianka; Warszawianie (mieszkańcy Warszawskiego i miasta Warszawa)

Waszyngtończyk, Waszyngtonka; Waszyngtończycy (mieszkańcy miasta Waszyngton)

Watykańczyk, Watykanka; Watykańczycy (obywatele państwa Watykan)

Wdzydze a. jezioro Wdzydze

Wedel: Emil Wedel

wedlowski

wege (wegetariański)

wegedania a. wege dania, a. dania wege

wegerestauracja a. wege restauracja, a. restauracja wege

wegeżywność a. wege żywność, a. żywność wege

Werter (postać literacka)

werterowski

Westerplatte a. półwysep Westerplatte

Węgier, Węgierka; Węgrzy (obywatele państwa Węgry)

węgierka (śliwka)

wicekanclerz

wicekrólestwo

wicemiss

wiceprezydent

wiceprzewodniczący

Wicko a. jezioro Wicko

wiedenka (kielbasa; but; linia kolejowa)

Wiedeńczyk, Wiedenka; Wiedeńczycy (mieszkańcy miasta Wiedeń)

Wielgomłynianin, Wielgomłynianka; Wielgomłynianie (mieszkańcy wsi, kolonii Wielgomłynny)

Wielka Syrta a. zatoka Wielka Syrta

Wielki Erg Wschodni a. pustynia Wielki Erg Wschodni

Wielki Erg Zachodni a. pustynia Wielki Erg Zachodni

Wielkie Morze Piasku a. pustynia Wielkie Morze Piasku

Wieprz-Krzna a. kanał Wieprz-Krzna

wierch (szczyt, np. wierch beskidzki, skalisty),

ale w nazwach własnych:

Bujaczy Wierch

Czerwone Wierchy

Hrubby Wierch

Kasprowy Wierch

Kończysty Wierch

Koprowy Wierch

Kozi Wierch

Mały Kozi Wierch

Starorobociański Wierch

Wierzchowo a. jezioro Wierzchowo

Wieżyca a. **góra Wieżyca**

więc by

Wigry a. **jezioro Wigry**

willa (np. **willa klasycystyczna**, **modernistyczna**, **przedwojenna**, **wiejska**),

ale w nazwach własnych:

Willa Atma

Willa Hadriana

Willa Koliba

Willa Księcia Leopolda

Willa Kuderów

Willa Lentza

Willa Léona Allarta

Willa Papirusów

Willa pod Kozłem

Willa West Ende

Wilniak, **Wilnianka**, **Wilniacy** (*pot.* mieszkańcy miasta Wilno)

Wilnianin, **Wilnianka**, **Wilnianie** (mieszkańcy miasta Wilno)

winiarnia (np. **winiarnia włoska**, **znana**),

ale w nazwach własnych:

Winiarnia Bachus a. **winiarnia Bachus**

Winiarnia Kapka Wina a. **winiarnia Kapka Wina**

Winiarnia MyWine a. **winiarnia MyWine**

Winiarnia pod Czarnym Kotem a. **winiarnia Pod Czarnym Kotem**

Winiarnia Zamojska a. **winiarnia Zamojska**

Winston (marka papierosów i papieros tej marki; palić **Winstony**)

Witomierzanin, **Witomierzanka**; **Witomierzanie** (mieszkańcy przysiółka Witomierz)

Wiżajny a. **jezioro Wiżajny**

Włoch, **Włoszka**; **Włosi** (obywatele państwa Włochy)

wodospad (np. **wodospad górski**, **groźny**, **tatrzański**; **wodospad Iguazu**, **wodospad Niagara**, **wodospad Siklawica**),

ale:

Wodospad Czarownic

Wodospad Kamieńczyka

Wodospad Podgórnej

Wodospad pod Uplazem

Wodospady Murchisona

Woliczanin, **Woliczanka**; **Woliczanie** (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, osady, przysiółka **Wolica**)

Wolin a. wyspa **Wolin**

Wolter a. **Voltaire** *właśc.* François-Marie Arouet

wolteriański

wolterowski

Woświn a. jezioro **Woświn**

Wrocławiak, Wrocławianka; Wrocławiaci (*pot.* mieszkańcy miasta Wrocław)

Wrocławianin, Wrocławianka; Wrocławianie (mieszkańcy Wrocławskiego i miasta Wrocław)

Wybrzeże (wybrzeże polskie nad Morzem Bałtyckim)

wybrzeże (np. wybrzeże morskie, skaliste, wydmowe; **wybrzeże Amalfi**, **wybrzeże Versilia**),

ale:

Lazurowe Wybrzeże

Wybrzeże Adeli

Wybrzeże Hobbsa

Wybrzeże Ingrid Christensen

Wybrzeże Kości Słoniowej

Wybrzeże Księżniczki Astrid

Wybrzeże Larsa Christensena

Wybrzeże Mawsona

Wybrzeże Prawdy

Wybrzeże Scotta

wysoczyzna (np. wysoczyzna morenowa, rozległa),

ale w nazwach własnych:

Wysoczyzna Białostocka

Wysoczyzna Płocka

Wysoczyzna Płońska

Wysoczyzna Rawska

Wysoczyzna Średzka

Wysoczyzna Turecka

Wysoczyzna Wysokomazowiecka

Wysoczyzna Złoczewska

Wysoczyzna Żarnowiecka

Wysoczyzna Żelechowska

wyspa (np. wyspa bezludna, kamienista, zalesiona; **wyspa Borneo**,

wyspa Jawa, wyspa Rodos),

ale:

Wyspa Bożego Narodzenia

Wyspa Południowa

Wyspa Świętej Heleny a. Wyspa św. Heleny

Wyspy Cooka

Wyspy Kanaryjskie

Wyspy Magdaleny

Wyspy Owcze

Wyspy Salomona

Wyspy Szczęśliwe (= Wyspy Kanaryjskie)

**Wyspy Świętego Tomasza i Książęca a. Wyspy św. Tomasza
i Książęca**

Wyspy Trobrianda

Wyspy Żółwie (= Galapagos)

wyżyna (np. wyżyna malownicza, rozległa, zielona; **wyżyna Emmental**,

wyżyna Kolorado, **wyżyna Pamir**, **wyżyna Smålandu**),

ale:

Wyżyna Kielecka

Wyżyna Lubelska

Wyżyna Małopolska

Wyżyna Naddunajska

Wyżyna Przedborska

Wyżyna Sandomierska

Wyżyna Śląsko-Krakowska

Wyżyna Szwajcarska

Wyżyna Transylwańska

Wyżyna Woźnicko-Wieluńska

wzgórze (np. wzgórze łagodne, naturalne, zamkowe; **wzgórze Ofel**),

ale:

Wzgórze Balatońskie

Wzgórze Euganejskie

Wzgórze Herzla

Wzgórze Pamięci

Wzgórze Świątynne

Wzgórze Watykańskie

Y

Yuma a. pustynia Yuma

Z

Zaborzanin, Zaborzanka; Zaborzanie (mieszkańcy dzielnicy, wsi Zaborze)

Zabużanin, Zabużanka; Zabużanie (mieszkańcy terenów położonych
za Bugiem, wsi i osady Zabuże)

Zagrzebianin, Zagrzebianka; Zagrzebianie (mieszkańcy miasta Zagrzeb)

zajazd (np. zajazd góralski, przydrożny, stylowy),

ale w nazwach własnych:

Zajazd Beskidy a. zajazd Beskidy

Zajazd Kacze Zamieszanie a. zajazd Kacze Zamieszanie

Zajazd pod Wiatrakiem a. zajazd Pod Wiatrakiem

Zajazd Polskie Drogi a. zajazd Polskie Drogi

Zajazd Szlachecki a. zajazd Szlachecki

Zajazd u Kmicica a. zajazd U Kmicica

Zakopianin, Zakopianka; Zakopanie a. Zakopiańczyk, Zakopianka;

Zakopiańczycy (mieszkańcy miasta Zakopane)

Zakopiańczyk, Zakopianka; Zakopiańczycy a. Zakopianin, Zakopianka;

Zakopanie (mieszkańcy miasta Zakopane)

zalew (np. zalew płytki, sztuczny; **zalew Zakrzówek, zalew Łęg**),

ale:

Zalew Czorszyński

Zalew Kamieński

Zalew Soliński

Zalew Sulejowski

Zalew Szczeciński

Zalew Wąchocki

Zalew Wiślany

Zalew Włocławski

Zalew w Starej Morawie

Zalew Zegrzyński

Załęzanin, Załęzanka; Załęzanie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi,
przysiółka Załęże)

zamek (np. zamek gotycki, obronny, średniowieczny, warowny),

ale w nazwach własnych:

Zamek Biskupów Kamieńskich

Zamek Drahim

Zamek Gryf

Zamek Kapituły Warmińskiej

Zamek Królewski

Zamek Książąt Pomorskich

Zamek Ogrodzieniec

Zamek Piastów Śląskich

Zamek Stary Książ

Zamek Ujazdowski

zanim by

Zanzibar a. **wyspa Zanzibar**

Zaolzianin, Zaolzianka; Zaolzianie (mieszkańcy Zaolzia)

zatem by

zatoka (np. **zatoka morska**, **płytką**, **spokojną**; **zatoka Alaska**, **zatoka**

Guantanamo, **zatoka Karpentaria**, **zatoka Kuria Muria**),

ale:

Zatoka Amundsena

Zatoka Biskajska

Zatoka Cooka

Zatoka Florydzka

Zatoka Frobishera

Zatoka Hawańska

Zatoka Meksykańska

Zatoka Pucka

Zatoka Świętego Wawrzyńca a. **Zatoka św. Wawrzyńca**

Zatoka Świń

Zatorzanin, Zatorzanka; Zatorzanie (mieszkańcy miasta, wsi Zator)

Zawichościanin, Zawichościanka; Zawichościanie (mieszkańcy miasta Zawichost)

Zawrat a. **przełęcz Zawrat**

Zazulinianin, Zazulinianka; Zazulinianie (mieszkańcy dzielnicy Zazulin)

Ząbkowianin, Ząbkowianka; Ząbkowianie (mieszkańcy miasta, wsi, osady Ząbki)

Zębianin, Zębianka; Zębianie (mieszkańcy wsi Ząb)

ziemia (region, kraina, np. **ziemia sandomierska**),

ale w nazwach własnych:

Nowa Ziemia

Ziemia Dicksona

Ziemia Franciszka Józefa

Ziemia Gustawa V

Ziemia Gustawa Adolfa

Ziemia Nordenskiölda

Ziemia Olafa V

Ziemia Przylądka Południowego

Ziemia Sabiny

Ziemia Torella

Zielonogórzanin, Zielonogórzanka; Zielonogórzanie (mieszkańcy

Zielonogórskiego i miasta Zielona Góra)

Ziemia Jamesona a. półwysep **Ziemia Jamesona**

Ziemia Milne’a a. wyspa **Ziemia Milne’a**

Ziemia Myliusza Erichsena a. półwysep **Ziemia Myliusza Erichsena**

Ziemia Peary’ego a. półwysep **Ziemia Peary’ego**

Ziemia Scoresby’ego a. półwysep **Ziemia Scoresby’ego**

Zimna Woda a. potok **Zimna Woda**

Zimnowodzianin, Zimnowodzianka; Zimnowodzianie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, osady, kolonii, przysiółka Zimna Woda)

Złotopotoczanin, Złotopotoczanka; Złotopotoczanie (mieszkańcy wsi, osady Złoty Potok)

Złoty Róg a. zatoka **Złoty Róg**

Zug a. jezioro **Zug**

Zwierzyńczanin, Zwierzyńczanka; Zwierzyńczanie (mieszkańcy miasta, dzielnicy miasta, wsi, osady, przysiółka Zwierzyniec)

zwrotnik Kozioróżca

zwrotnik Raka

Z

Żabi Mnich a. góra **Żabi Mnich**

żabojad a. **Żabojad** (*lekc. a. żart. o Francuzie*)

Żarzanin, Żarzanka; Żarzanie (mieszkańcy miasta, wsi, przysiółka Żary)

Żegiestowianin, Żegiestowianka; Żegiestowianie (mieszkańcy wsi, osady Żegiestów)

Żoliborzanin, Żoliborzanka; Żoliborzanie (mieszkańcy dzielnicy Żoliborz)

Żuczanin, Żuczanka; Żuczanie (mieszkańcy wsi, kolonii Żuki)

Żurawiczanie, Żurawiczanka; Żurawiczanie (mieszkańcy wsi Żurawiczki)

Żychlinianin, Żychlinianka; Żychlinianie (mieszkańcy miasta, wsi, przysiółka Żychlin)

Żywczanin, Żywczanka; Żywczanie (mieszkańcy miasta Żywiec)

Żywiec (marka piwa i piwo tej marki; pić Żywca)

Recenzowany słownik ma niewątpliwie duży walor dydaktyczny i jest dostosowany do odbiorcy, który nie musi wykazywać się specjalistyczną wiedzą językoznawczą. Ponadto opracowanie ma bardzo przejrzysty (alfabetyczny) układ, co na pewno wpływa na dostępność i łatwość korzystania. Jest praktycznym wsparciem – pomaga użytkownikowi w okresie przejściowym między starą a nową normą, jest więc integralnym elementem reformy. Słownik nie aspiruje do miana pełnego kompendium, lecz skupia się na ilustrowaniu zmian i przykładów granicznych. W dłuższej perspektywie jego znaczenie będzie polegało na dokumentowaniu momentu przełomowego w historii polskiej ortografii – zarówno z punktu widzenia dydaktyki, jak i debaty językoznawczej.

z recenzji wydawniczej
dr hab. Marzeny Marczewskiej, prof. UJK